Årsmeldinger

2018

Gjemnes kommune

Innhold

Sentraladministrasjonen 2
Rådmann - assisterende rådmann – økonomisjef 3
Resultat årsregnskap med kommentarer 7
Flyktningetjenesten 17
NAV 20
Kort om aktivitet 20
Grunnskolen 22
Barnehageadministrasjonen 28
Angvik barnehage 31
Solsida barnehage 33
Bergsøy barnehage 37
Astaddalen barnehage 39
Helse og omsorg 42
Areal- og drift 51
Kultur 56
Kulturskolen i Gjemnes og Nesset 61

Sentraladministrasjonen

Folkevalgte

Utvalg	2015	2015	2016	2016	2017	2017	2018	2018
	Antall møter	Antall saker	Antall møter	Antall saker	Antall møter	Antall saker	Antall møter	Antall saker
Formannskapet	12	94	13	109	15	116	11	95
Kommunestyret	10	121	10	90	9	69	9	74
Administrasjonsutvalget	1	1	4	13	1	1	3	3

Oversikt over antall møter og saker i formannskap, kommunestyre og administrasjonsutvalg fra 2015 til 2018

Folkevalgte har et netto merforbruk på kr. 68 000

Grensejustering

Den 07.12.2018 mottok Gjemnes kommune vedtaket fra kommunal- og moderniseringsdepartementet om ikke å gjennomføre en grensejustering mellom Gjemnes og nye Molde kommuner. Indre Gjemnes i Gjemnes kommune søkte seg til Nye Molde kommune i 2017.

Bildetekst:

Ordføreren får vite resultatet av grensejusteringen 7.12.18.

Foto: Per Olav Eide

Beredskap
Fylkesmannen i Møre og Romsdal førte den 13.06.2018 tilsyn med Gjemnes kommune sin oppfølging av den kommunale beredskapsplikten. Tilsynet avdekket to avvik.

Kommunen sendte plan for oppfølging og lukking av avvikene den 16.08.2018 og tilsynet ble avsluttet den 21.08.2018.

Rådmann - assisterende rådmann – økonomisjef

Aktivitet
Det har vært kontinuerlig arbeid med utbedring av informasjon til innbyggerne, ved bruk av facebook og hjemmeside. Redaktørene på hjemmeside og facebook møtes til 4 heldagsmøter i året for opplæring og arbeid med hjemmesiden.

På servicekontoret har det vært mye opplæring i 2018, både på grunn av nye oppgaver og nyansettelser. Kompetanseheving for å gi god informasjon til innbyggerne i behandling av forespørsler i førstelinje har blitt utført ved kurs, opplæring og produksjon av flere rutiner som beskriver servicekontorets oppgaver.

Det har blitt anskaffet en pc til besøkende på kommunehuset.

Kvalitetssystem – HMS – avvik
Kvalitetssystemet dekker kvalitet i tjenester og Helse, miljø og sikkerhet. Alle ansatte i Gjemnes kommune har tilgang til systemet. Vi ser tendenser til økende bruk av kvalitetssystemet blant de ansatte. I 2018 hadde kvalitetssystemet totalt 2113 innlogginger. Dette er 230 flere innlogginger enn i 2017 og 640 flere innlogginger enn i 2016.

Melding av avvik er et kvalitetstegn, siden avvik gjennomgås og behandles på hvert enkelt tjenesteområde i kommunen. Gjennomgang og behandling av avvik fører til forbedring. I 2018 ble det meldt 363 avvik. Dette er 11 flere meldte avvik enn i 2017 og 94 flere enn i 2016.

I kvalitetssystemet ligger kommunens rutiner og prosedyrer. Det lå 567 publiserte dokumenter i kvalitetssystemet ved utgangen av 2018. Dette er 20 færre dokumenter enn i 2017. Grunnen til dette er at flere rutiner som ikke lengre er gjeldende har blitt gjennomgått og slettet, blant annet på grunn av digitalisering.

Arbeidsmiljøutvalget hadde 4 møter og 12 saker i 2018. I 2017 hadde utvalget 3 møter og 7 saker.

Sykefravær
Gjemnes kommune har som mål at sykefraværet ikke skal være mer enn 5,5%. I 2018 var sykefraværet på 7,8%. 1,1% var egenmeldinger og sykmeldinger utgjorde 6,7%. Sykefraværet har økt årlig siden 2015. i 2017 var sykefraværet på 6,8%. 0,9% var egenmeldinger og 5,6% var sykmeldinger. I 4. kvartal 2018 var derimot sykefraværet lavere enn 4. kvartal 2017.

Kostnaden for sykefraværet er for 2018 beregnet til 4.100.000 kroner. 3,2 millioner kroner for sykefravær i arbeidsgiverperioden og 0,9 millioner kroner utenfor arbeidsgiverperioden. I 2017 ble kostnaden for sykefravær beregnet til kr 3.661.239.

Svar-ut
Digitalt brev til innbyggerne ble innført i september 2015. Ifølge kommunens retningslinjer skal *svar-ut* benyttes der det er mulig, fremfor å sende brev i post. Frankeringsutgiftene for 2018 utgjør kr. 205 000, der kr. 61 000 utgjør digital frankering.

Bildetekst:

*«**Faksimile fra Tidens Krav»pr. 23.4.18.***

Foto: Jan Øivind Jensen

Gjemnes kommune ble rangert som nr.13 i landet på åpenhet indeksen og best i fylket.

Interkommunalt arbeid
2018 var siste år med egen brannsjef i Gjemnes kommune. Fra 1.1.2019 inngikk Gjemnes kommune brannsamarbeid med Molde kommune. Rådmannen er fortsatt medlem av arbeidsutvalget i ORKide Nordmøre regionråd. Hun er derigjennom også med i styringsgruppen for Helseinnovasjonssentret. Rådmannen er også medlem av styringsgruppen for DMS (distriktsmedisinsk senter) i Kristiansund.

Samarbeid om kulturskole må finne ny retning fra 2019/2020, ettersom Nesset sa opp samarbeidet fra 1.8.19. Utredningsstartet i 2018.

Økonomi
Sentraladministrasjonen (rådmann, økonomi, personal) har i 2018 et netto merforbruk på 1,063 mill. kr. Merforbruket kan defineres bl.a. gjennom økte lisenskostnader for IKT, økte kostnader for interkommunale IKT- løsninger, økt innleie sentralbord, økte kostnader vedr. omtaksering eiendomsskatt, og manglende refusjon IKT Orkidè.

Personal
Gjemnes kommune sin personalpolitikk bygger på følgende fundament:

- Gjemnes kommunes verdigrunnlag slik dette kommer til uttrykk i kommuneplanen og etiske regler

Gjemnes kommunes arbeidsgiverpolitikk som har som målsetting:

- Å være en attraktiv arbeidsgiver som rekrutterer, utvikler og beholder kvalifiserte ledere og medarbeidere som ser kommunale utfordringer og oppgaver som interessante og utviklende arbeidsoppgaver
- Å se sine ledere og medarbeidere som aktive deltakere i prosessen fra utforming av mål og strategier til konkret gjennomføring av utviklingsoppgaver, myndighetsutøvelse og tjenesteproduksjon
- Å ta i bruk delegering av myndighet som prinsipp for ansvarliggjøring, utvikling og vekst for ledere og medarbeidere

I september 2018 ble det ansatt rådgiver i velferdsteknologi og digital transformasjon i nyopprettet stilling.

Universell utforming
Et av fokusområdene til Gjemnes kommune er universell utforming. I forbindelse med redaktøropplæring på kommunens hjemmesider har det i 2018 som i 2017 vært undervisning i klart språk.

Etikk
Gjemnes kommune har etiske retningslinjer. Etikk tas opp som tema i medarbeidersamtaler mellom rådmann og leder, og på ledermøter. Det oppfordres til å ta opp etikk som tema på personalmøter.

Likestilling
Gjemnes kommune har ikke egen plan for likestilling, men temaet kommenteres hos den enkelte virksomhet. Kommunen har langt flere kvinner ansatt enn menn. Av ansatte er det 75,2 % kvinner og 24,8 % menn. Antall kvinner i høyere stillinger var i 2018 88 %, og antall menn i høyere stillinger var 28 %. I deltidsstillinger var det 192, derav 49 menn og 143 kvinner.

Til sammenligning var det 192 kvinner og 60 menn ansatt i kommunen i 2017. Antall kvinner i høyere stillinger var 82 og antall menn i høyere stillinger var 25. I deltidsstillinger var det 45 menn og 146 kvinner.

Befolkningsutvikling
Pr. 1.1.2019 var innbyggertallet i Gjemnes kommune 2641. Dette er en oppgang på 18 innbyggere siden 2018. Siden 1.1.2017 har det vært en oppgang på 30 innbyggere.

Bildetekst:

William Eikemo – Den siste fødte innbyggeren i Gjemnes i 2018.
Foto:
Svein Arild Eikemo

Gjemnes kommune har som målsetting at folketallet skal være økt til 2700 innbyggere innen utgangen av 2020.

År	**2017**	**2018**	**2019**
Antall innbyggere	2611	2623	2641

Befolkningsutvikling i Gjemnes kommune fra 2017 til 2019

Vurdering av resultater

Det ble som det skal i Gjemnes kommune, jobbet mye med sykefravær i 2018, både i nærværsmøter i sentraladministrasjonen med NAV og bedriftshelsetjenesten og i samarbeid med virksomhetene. Likevel har sykefraværet økt ytterligere fra 2017 til 2018. Sykefraværet i 4. kvartal 2018 var derimot lavere enn samme kvartal 2017.

Statistikken for kvalitetssystemet tyder på at flere ansatte er kjent med og bruker systemet. Økning i antall avvik er et kvalitetstegn. At det er meldt flere avvik enn i 2017 er ikke nødvendigvis fordi det oppstår flere avvik i kommunen, men kan være på grunn av økt bruk av kvalitetssystemet og melding av avvik.

Administrasjonen har hatt videre fokus på service og informasjon til innbyggerne. Det har vært kontinuerlig bruk og vedlikehold av kommunens hjemmeside og facebook, i tillegg til opplæring på servicekontoret. I desember fikk hjemmesiden på plass en egen fane på hjemmesiden med nytt fra administrasjonen. Her ligger rådmannens orientering til kommunestyret om administrasjonens aktiviteter, lett tilgjengelig for innbyggerne og andre interesserte.

Endringssignaler

- Fortsette aktivt arbeid med reduksjon av sykefraværet
- Fortsette økning på bruk av Svar-ut og redusere forsendelse av brev i post
- Redusere kostnad på digital porto ved at innbyggere åpner den digitale posten
- Kompetanseheving servicekontoret
- Digitalisering av oppgaver
- Flere selvbetjeningsmuligheter for innbyggerne
- Omstilling som følge av økonomiske utsikter

Resultat årsregnskap med kommentarer

Ansvar (A)	Ansvarsområde	Regnskap 2018	Budsjett 2018 m/ endring netto	Avvik Regn – Rev Budsjett	Regnskap 2017	Regnskap 2016
1000	Folkevalgte	2.570	2.502	68	2.639	2.833
1100-1400	Sentraladministrasjonen	14.731	13.668	1.063	13.908	13.605
1400	NAV	2.233	1.863	370	1977	1.884
SUM A 1000-1400	**Sum folkevalgte, sentral-administrasjon, NAV**	**19.534**	**18.033**	**1.501**	**18.524**	**18.322**
2000	Skolefaglig komp.	7.846	6.996	851	7.115	6.995
2050	Barnehagefaglig komp.	8.419	7.782	638	7.768	7.468
2100-2200	Skoler	29.096	30.430	-1.335	28.514	28.978
2500-2900	Barnehager	14.443	13.414	1.029	13.344	11.800
SUM A 2000-2999	**Sum Oppvekst**	**59.804**	**58.621**	**1.183**	**56.740**	**55.241**
3000	Helse- og omsorg	71.506	71.784	-278	68.943	66.494

4000	Areal og drift	20.991	20.475	516	19.401	20.306
5000	Kulturkontoret	2.502	2.072	429	2.119	2.217
5100	Kulturskolen	1.244	1.153	91	1.128	1.080
SUM A 1000-5100	**Netto drift- alle tjenester**	**175.581**	**172.138**	**3.443**	**166.854**	**163.660**
SUM A 6010-6050	VARSF- områder	-483	1.093	-1.575	165	-1.181
7000	Reservepost- udisponert	0	77	-77	0	0
7900	Pensjon- premieavvik- premiefond- fellesansvar	-5.386	0	-5.386	-2.119	-2.852
SUM A 1000-7900	**Netto drift**	**169.712**	**173.307**	**-3.596**	**164.900**	**159.627**
8000	Skatter, rammer	-175.477	-173.523	-1.954	-172.241	-170.636
9000	Finans netto, resultat	5.765	216	5.550	7.341	11.009
SUM A 8000-9000	**Netto drift- skatt, rammer, finans**	**-169.712**	**-173.307**	**3.596**	**-164.900**	**-159.627**

Skjematisk fordeles netto driftsutgift seg slik pr. ansvarsramme:

Kommentarer:
Tallene i tabellen visst ovenfor viser utvikling av netto driftsutgifter/ driftsinntekter de siste årene.

Regnskapet for 2018 viser et **regnskapsmessig resultat (overskudd) på kr. 6 473 245,33,** ca. 1,775 mill. kr. svakere enn året før.

Kommunen har et **brutto driftsresultat på 9,479 mill. kr.,** som er 4,402 mill. kr. bedre enn for 2017. Brutto driftsresultat er sum driftsutgifter i prosent av sum driftsinntekter. Dette tilsvarer 4,0 %. Driftsresultatet skal være så stort at det dekker renter og avdrag.

Netto driftsresultat utgjør 10,068 mill. kr, som er kr. 4,147 mill. kr. bedre enn for 2017. Netto driftsresultat er sum driftsutgifter fratrukket finansutgifter i prosent av sum driftsinntekter. Dette tilsvarer 4,2 %.

Bildetekst: Oversikt over datasystemer i bruk i kommunen
Foto: Svein Arild Eikemo

De 7 siste årene har brutto driftsresultat og netto driftsresultat vært slik i mill. kr. og i prosent:

År	Brutto driftsresultat i mill. kr.	I %	Netto driftsresultat i mill. kr.	I %
2018	9,479	4,0 %	10,068	4,2 %
2017	5,077	2,3 %	5,921	2,7 %
2016	11,983	5,4 %	12,642	5,9 %
2015	14,460	6,7 %	13,041	6,2 %
2014	18,092	8,5 %	15,980	7,5 %
2013	14,678	7,1 %	12,383	5,9 %
2012	6,277	3,4 %	3,400	1,6 %

I gjennomsnitt kan kommunen vise til et brutto og netto driftsresultat siden 2012 på hhv. 11,435 mill. kr., og 10,491 mill. kr. i gjennomsnitt. I prosent i gjennomsnitt for disse 7 årene utgjør brutto og netto driftsresultat hhv 5,3 % og 4,9 %.

Skjematisk framkommer netto driftsresultat seg slik i perioden 2005-2018:

Disse nøkkeltallene skal kommunen være godt fornøyd med. Det er få kommuner i Møre og Romsdal som kan vise til så gode resultater de siste 7 årene. Av tabellen så kan vi se at kommunen har hatt gode resultater midt på 2000- tallet, og etter ROBEK- perioden fra 2012 og fram til nå.

Sammendrag - forklaring av regnskapsmessig resultat		
Sum netto driftsutgift ansvar 1000-5100	**3 443**	Merforbruk
Ansvar 6010-6050 VAR- områdene	**-1 575**	Merinntekt
Ansvar 7000 Kommunens reserveposter	**-77**	Mindreutgift
Ansvar 7900 Pensjon premieavvik mm	**-5 386**	Mindreutgift
Ansvar 8000 Skatter, rammeoverføringer	**-1 954**	Merinntekt
Ansvar 9000 Finansutgifter, avsetninger, resultat mv.	**-1 194**	Mindreutgift
Regnskapsmessig resultat	**-6 743**	**Overskudd**

Deriblant enkeltposter:		
Skatteinntekter	**-966**	Merinntekt
Inntektsutjevning	**-791**	Merinntekt
Renteutgifter	**-699**	Mindreutgift

Frie fond - disposisjonsfond.
Kommunen har 29,186 mill. kr. i disposisjonsfond pr. 31.12.18. Dette er som et resultat av regnskapsmessige overskudd siden 2012 og fram til og med 2017. I tillegg mottok kommunen over 5 mill. kr. i havbruksfond. Beløpet er satt av til disposisjonsfond.

Tabellen nedenfor viser akkumulert regnskapsmessig underskudd (negativ egenkapital) i perioden 2008-2014, og deretter avsetninger til disposisjonsfond f.o.m. 2015-2018:

Rådmannen vil foreslå at regnskapsmessige overskudd for 2018 på 6,473 mill. kr. også settes av til disposisjonsfondet, som dermed vil komme opp i 36,358 mill. kr. totalt.

Kommunestyret har tidligere gjort vedtak for bruk av disposisjonsfondet i enkeltsaker. I tillegg ligger det også føringer av bruk av fondet i investeringsbudsjettet/økonomiplanen.

Finansutgifter
Samlet er det utgiftsført 10,734 mill. kr. i renter og avdrag på våre lån, 660 000 kr. mer enn for 2017.

Kommunen har hatt en gevinst på kr. 195 666 på kommunens fondsplasseringer i 2018, 454 000 kr. mindre enn budsjettert. I Pareto Forvaltning har kommunen ved årsskiftet 15,432 mill. kr. i fondsplasseringer. I tillegg er det plassert 35,7 mill. kr. på plasseringskonto i bank.

Skjematisk framstilles finansutgiftene i en tabell slik:

Det forventes en kraftig stigning av finanskostnadene de nærmeste årene pga. planlagte investeringsoppgaver, og en forventet høyere «rentebane» i Norges bank.

Selvkostområdet
Selvkostområdene (VARSF- områdene) kommer for 2018 ut med et overskudd i forhold til budsjett på 1,575 mill. kr.

Skatter og rammeoverføringer
Kommunen fikk 63,780 mill. kr. i skatteinntekter for 2018. Dette er en merskatteinngang på 966 000 kr i forhold til budsjett. Skatteveksten i forhold til 2017 utgjør 3,370 mill. kr., eller 5,6 %. Netto rammeoverføring, inntektsutjevning og skatteinngang for året ble på 164,5 mill. kr., en inntekstvekst på 2,1 mill. kr. i forhold til budsjett.

Skjematisk framkommer rammeoverføringer og skatteinntektene slik:

Det ble inntektsført 10,240 mill. kr. i eiendomsskatt i 2018.

Årsverk- lønnsutgifter
Kommunen har 186 årsverk ved utgangen av 2018, 11 flere enn året før. Antall ansatte er ved årsskiftet 258, 6 flere enn for 2017. Utviklingen de siste årene har vært slik:

Det ble utgiftsført 120,266 mill. kr. i lønnsutgifter i 2017, en økning på 8,0 mill. kr. i forhold til 2016. I tillegg kommer sosiale utgifter på 32,5 mill. kr.

Investeringer
Kommunestyret har vedtatt betydelige investeringer innen skole, og pleie- og omsorg den neste 4- årsperioden.

Det er utgiftsført nærmere 20 mill. kr. i investeringsregnskapet i 2018. De største prosjektene har vært Astaddalen barnehage, vassforsyning på Øre, rehabilitering av Øre kirke, renseanlegget på Astad, rehabilitering av brannstasjon/ driftsbygget, rehabilitering av kommunale veger mv. Prosjektene innen VAR- området er selvfinansierende.

Investeringsregnskapet er finansiert bl.a. med lånemidler 16,6 mill. kr, bruk av disposisjons-fond 0,4 mill. kr., bundne og ubundne investeringsfond 0,5 mill. kr.

Det ble ikke tatt opp startlån i 2018 da behovet ikke har vært stort nok. Det er utbetalt utlån med kr. 1,331 mill. kr. og nedbetalt ekstraordinære avdrag på startlån med kr. 2,9 mill. kr.

Udekket i investeringsregnskapet ved årsskiftet er kr. 436 295, som skal dekkes inn/ finansieres i 2019.

Lånegjeld
Kommunen sin lånegjeld til investeringer utgjør ved årsskiftet 171,6 mill. kr., en netto økning på 3,7 mill. kr. i forhold til 2017. Netto lånegjeld pr. innbygger utgjør kr. 58 895 ved årsskiftet. Langsiktig lånegjeld i % av brutto driftsinntekter utgjør 63,7%. Den har blitt redusert siden 2010 (85,3 %), og er relativt lav ved årsskiftet.

Skjematisk kan dette presenteres slik:

Tabellen overfor viser også at langsiktig lånegjeld til investeringer vil stige kraftig i 2019 og i årene som kommer ut i fra vedtatt økonomiplan.

Konklusjon
Kommunens økonomi har bedret seg betydelig de siste årene. Dette viser den positive utviklingen i brutto- og nettodriftsresultat, samt nøkkeltall i KOSTRA siden 2012. De omfattende driftstiltakene og omstruktureringene som er satt i verk, fortsetter å vise positiv effekt. Den økonomiske styringen har administrasjonen og lederne tatt på alvor med relativt god kostnadskontroll. Likevel brukes det for mye penger på enkeltområder. Flere tjenesteområder har til dels mye merforbruk av forskjellige årsaker. Nye akutte driftstiltak, endrede rammevilkår og forutsetninger, er en mulig årsak til dette.

Kommunebarometeret
Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 152 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Hensikten er å **gi beslutningstakere en lettfattelig og tilgjengelig oversikt** over hvordan kommunen driver. Tallene er i hovedsak hentet fra

Statistisk sentralbyrås Kostra-database. I tillegg er det hentet offentlig statistikk fra en del andre kilder, både andre tall fra SSB, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking.

Det er Kommunal rapport som setter opp tall og rangering, og som står ansvarlig for barometeret. Grunnen til at dette tas med i årsmeldingen er for å vise kompleksiteten i tjenestetilbudet, og ikke nødvendigvis kvaliteten i tjenestetilbudet. Kommunebarometeret viser også hva som påvirker resultatet i den ene eller annen retning, og hvordan vi kan bruke disse data i vårt videre arbeid. For å forstå tallene bedre må nøkkeltall og indikatorer analyseres bedre. Enkelte sektorer består av opptil 10-15 nøkkeltall.

Nedenfor vises de utvalgte områdene for Gjemnes og andre kommuner i nærområdet for årene 2012-2018. Dette gjøres for å se utviklingen over tid. Vekting av det enkelte område er ulik, der for eksempel grunnskole og pleie og omsorg er vektet 20%, mens økonomi, barnevern og barnehage er vektet 10%. De enkelte indikatorene har også endret seg i perioden. Det er verdt å nevne at enkelte kommuner i oppstillingen nedenfor ikke har rapportert på enkelte år/ områder. Feilrapportering kan påvirke resultatene i enkeltområder og kommuner.

Kommunebarometeret samlet for 2018 og tidligere år viser disse plasseringene for Gjemnes:

								Gj.snitt siste
Totaltabellen inkl. vekting	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**3 år**
Gjemnes	197	130	122	38	247	288	401	150
Nesset	313	149	270	386	367	356	348	244
Eide	163	193	203	107	191	281	416	186
Averøy	348	261	219	398	415	365	408	276
Tingvoll	214	252	199	395	352	371	357	222
Molde	170	273	204	384	411	400	421	216
Kristiansund	293	251	260	414	361	316	294	268

Tabellen viser at kommunen kommer relativt godt ut i snitt for de 3 siste årene og sammenlignet med nabokommuner. Dette gjelder også i forhold til Molde og Kristiansund. Samtidig har Gjemnes potensial til å bedre resultatene innen de aller fleste sektorene.

Andre tabeller:
Tabellene nedenfor viser bl.a. at Gjemnes kommune er sterk ikke minst på økonomi, spesielt kommer dette fram f.o.m. 2015. Økonomi skiller seg ut som Gjemnes beste resultat i Kommunebarometeret. Andre kommuner i tabellen viser til dels betydelig svakere resultater.

								Gj.snitt siste
Økonomi (Vekting 10%)	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**3 år**
Gjemnes	68	42	29	38	247	288	401	46
Nesset	406	365	354	386	367	356	348	375
Eide	391	294	127	107	191	281	416	271
Averøy	340	349	371	398	415	365	408	353
Tingvoll	260	373	392	395	352	371	357	342
Molde	347	341	335	384	411	400	421	341
Kristiansund	384	363	412	414	361	316	294	386

De foreløpige tall for 2019 viser at kommunen er nr. 60 blant kommunene i Norge.

Kostnadsnivå (Vekting 5%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	208	166	176	99	381	357	348	183
Nesset	364	370	365	350	401	360	334	366
Eide	324	294	197	176	19	2	5	272
Averøy	309	280	178	128	84	11	9	256
Tingvoll	123	205	134	13	118	6	46	154
Molde	257	179	228	244	274	141	256	221
Kristiansund	292	220	268	247	315	198	141	260

Saksbehandling (Vekting 2,5%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	287	253	226	130	197	84	362	255
Nesset	179	102	88	124	48	42	49	123
Eide	10	1	3	2	0	187	249	5
Averøy	332	328	235	187	342	309	413	298
Tingvoll	47	71	331	345	0	361	315	150
Molde	326	300	236	367	366	274	214	287
Kristiansund	351	338	324	327	325	382	354	338

Barnehage (Vekting 10%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	303	416	353	178	312	104	123	357
Nesset	369	130	344	123	197	384	381	281
Eide	262	233	265	341	415	318	327	253
Averøy	115	161	148	284	241	204	337	141
Tingvoll	263	419	44	369	237	82	80	242
Molde	274	373	343	381	273	315	280	330
Kristiansund	224	227	189	328	249	224	141	213

Grunnskole (Vekting 20%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	343	302	104	98	239	205	189	250
Nesset	39	19	107	96	123	189	315	55
Eide	111	228	309	370	362	324	398	216
Averøy	235	209	204	192	119	100	114	216
Tingvoll	301	229	305	308	308	337	182	278
Molde	67	65	36	25	46	59	96	56
Kristiansund	186	127	169	175	152	247	214	161

Helse (Vekting 7,5%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	152	88	210	89	77	145	38	150
Nesset	352	115	174	285	270	210	179	214
Eide	106	198	179	236	279	278	338	161
Averøy	419	376	396	338	289	368	382	397
Tingvoll	242	230	340	151	55	23	77	271
Molde	176	148	196	211	156	115	208	173
Kristiansund	284	389	292	328	372	388	408	322

Barnevern (Vekting 10%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	243	107	63	101	176	106	258	138
Nesset	219	232	292	24	40	203	156	248
Eide	144	331	358	285	270	210	179	278
Averøy	397	344	304	312	303	256	309	348
Tingvoll	184	151	36	168	117	116	288	124
Molde	125	351	322	290	193	169	193	266
Kristiansund	384	370	309	223	167	193	124	354

Sosialtjeneste (Vekting 7,5%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	15	0	5	0	0	91	99	7
Nesset	110	94	7	0	8	55	31	70
Eide	179	54	130	30	130	75	214	121
Averøy	62	18	26	87	58	120	124	35
Tingvoll	42	69	145	63	288	210	273	85
Molde	208	269	140	165	258	258	357	206
Kristiansund	184	141	150	176	153	189	265	158

Pleie- og omsorg (Vekting 20%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	258	67	383	374	391	404	398	236
Nesset	237	189	324	320	53	118	213	250
Eide	301	299	258	279	244	324	279	286
Averøy	253	185	160	235	250	201	300	199
Tingvoll	226	75	302	255	180	232	178	201
Molde	353	408	345	237	322	332	248	369
Kristiansund	150	191	156	204	163	96	47	166

Miljø og ressurser (Vekting 2,5%	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	280	288	288	297	217	251	300	285
Nesset	166	141	0	137	216	179	202	154
Eide	327	277	264	185	141	149	287	289
Averøy	99	119	233	147	0	136	77	150
Tingvoll	354	352	328	369	0	225	382	345
Molde	191	118	74	176	173	253	350	128
Kristiansund	32	48	78	11	0	283	191	53

VAR-området (Vekting 2,5%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	222	366	302	225	31	159	144	297
Nesset	0	149	0	0	180	113	19	Ikke registr.
Eide	0	0	0	0	0	18	35	Ikke registr.
Averøy	262	349	209	120	177	200	190	273
Tingvoll	295	201	110	161	294	387	199	202
Molde	76	89	96	34	11	7	5	87
Kristiansund	286	198	275	231	308	370	221	253

Kultur (Vekting 2,5%)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	370	372	307	271	342	302	356	350
Nesset	365	398	398	337	398	237	376	387
Eide	401	410	408	422	421	404	404	406
Averøy	414	402	413	409	401	374	383	410
Tingvoll	232	164	221	196	203	112	97	206
Molde	215	240	197	242	213	264	231	217
Kristiansund	288	282	261	238	227	284	164	277

Sammenlagt-alle sektor	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	Gj.snitt siste 3 år
Gjemnes	250	224	222	173	237	227	274	232
Nesset	255	209	223	198	209	222	237	229
Eide	232	238	227	221	225	234	285	233
Averøy	294	284	262	258	244	240	277	280
Tingvoll	234	231	244	254	196	224	225	236
Molde	238	262	232	251	245	235	260	244
Kristiansund	277	263	262	264	254	288	233	267

Batnfjordsøra, 15.3.2019

Birgit Eliassen Rådmann	Svein Arild Eikemo ass. rådmann	Per Olav Eide økonomisjef

Flyktningetjenesten

Aktivitet

I 2018 ble det ikke bosatt flyktninger i Gjemnes kommune. På grunn av lave ankomsttall til landet, besluttet myndighetene at det primært skulle være de større kommunene som fikk bosette flyktninger. Gjemnes kommune fikk derfor ikke tildelt flyktninger til bosetting i 2018.

Kommunen har bosatt 23 flyktninger mellom 2015 og 2017. Av disse er det 3 barn. Det ble også født et barn høsten 2018 som ikke utløste tilskudd fra staten.

Ved utgangen av 2018 var det 10 flyktninger i introduksjonsprogrammet.

Bildetekst: Brannforebygging er viktig. En av flyktningene øver på å slukke brann.

Foto: Tone Aarsund

Fokuset til flyktningetjenesten har i 2018 vært å gjennomføre en god kvalifisering til arbeid eller skole av de flyktningene som er bosatt. 8 av de som opprinnelig ble bosatt har startet på videregående skole, og 2 har startet på grunnskoleopplæring for voksne i Kristiansund. 2 av de bosatte har fått deltidsarbeid.

Ressursbruken i flyktningetjenesten har blitt gradvis redusert i flyktningetjenesten i 2018 siden det ikke har blitt bosatt flere flyktninger. Det har blitt brukt mindre personalressurs og utgiftene har blitt gradvis redusert ut over året.

Økonomi
I 2018 mottok kommunen kr. 4 374 000 i introduksjonstilskudd fra IMDi. Dette er brukt i sin helhet på tjenestene knyttet til flyktninger.

Det er utgiftsført brutto i regnskapet 5,508 mill. kr. på tjenestene, der utgiftene fordeles på 3 tjenesteområder:

- Flyktningekontor tj. 2422: 1,392 mill. kr.
- Flyktningeboliger tj. 2654: 0,814 mill. kr.
- Introduksjonsordningen tj. 2750: 3,302 mill. kr.

Utgiftene er finansiert i hovedsak av introduksjonstilskuddet, men også litt sykepenger og mva.kompensasjon. Introduksjonstilskuddet vil bli redusert de nærmeste årene. Derfor er det viktig å få flyktningene inn i arbeid/utdanning, samtidig som at utgiftene til tjenestene reduseres betraktelig.

Etikk og likestilling
Etikk er et viktig tema i flyktningetjenesten. Vi møter stadig ulike problemstillinger som vi må forholde oss til. Dette er også noe vi må ha et sterkt fokus på fremover.

Flyktningkonsulent og lærere på voksenopplæringen er veldig bevisst på likestilling på grunn av kulturforskjeller. I undervisning er det også fokus på likestilling og kvinner og barns rettigheter.

Vurdering av resultater
10 personer fullførte introduksjonsprogrammet i 2018. Det har blitt arbeidet med å få til et godt individuelt tilpasset introduksjonsprogram, men vi har hatt utfordringer i forhold til å få dem ut i arbeidspraksis. Vi fikk inn flere på videregående utdanning enn det først så ut til. Tre fikk ikke skoleplass før etter at skolene hadde startet opp undervisningen. Noe av grunnen til dette er at de fleste som søkte ikke hadde ungdomsrett, men søkte med grunnlag i voksenrett. Vi vet også at Møre og Romsdal er ett av de fylkene i landet der færrest voksne over 25 år får skoleplass.

Ved utgangen av 2018 leide kommunen kun 3 boliger i det private boligmarkedet som ble leid frem til flyktninger. Resten av flyktningene har nå boliger som de leier direkte fra kommunen eller de leier selv hos privatpersoner.

5 av flyktningene som vi bosatte har flyttet ut av kommunen. Når disse melder flytting mister vi introduksjonstilskuddet for de siste årene dette utbetales.

Mange av flyktningene har faste aktiviteter på fritiden. Dette er svært viktig for integrering og for å unngå at de blir passive.

Endringssignaler
Kommunen skal ikke bosette flyktninger i årene som kommer, og flyktningetjenesten bygges derfor ned i takt med at flyktningene avslutter introduksjonsprogrammet. Den siste vil være ferdig med programmet i midten av oktober 2020. Vårt fokus er derfor å få fulgt opp de siste i programmet på en god og forsvarlig måte.

NAV

Kort om aktivitet
Flere i arbeid og færre på stønad. Overgang til arbeid skal prege vår oppfølging av sykmeldte, ungdom, langtidsledige og brukere av arbeidsavklaringspenger og KVP (Kvalifiseringsprogrammet). «Standard for arbeidsrettet brukeroppfølging» er metoden vi skal bruke i vårt daglige arbeid. Vi skal ha internt fokus på nærværsarbeid og ikke minst skal vi ha god økonomistyring, både på driftsbudsjettene og tiltaksbudsjett.

Kommentar til mål
NAV Gjemnes hadde gjennom 2018 relativt gode resultater på alle mål som var satt. Mål- og disponeringsbrev – sentrale føringer og kommunebrevet er vårt styringsverktøy, og ut fra det kommer målekortet sine mål og prioriteringer. Hver måned går vi gjennom målekortets resultat, og vi evaluerer og lager tiltak for å oppnå gode resultater, og i hele prosessen jobber vi mot et mål – arbeid og aktivitet først. Det å få folk ut i inntektsgivende arbeid slik at de forsørger seg og familien med arbeidsinntekt, er det viktigste parameter i kampen mot fattigdom både for voksne og barn. Barnas behov er det viktigste kriterium i vår saksbehandling.

Økonomi
Både på statlig og kommunal side har det vært tett økonomioppfølging. Vi har forholdvis god kontroll på driftsbudsjettet som deles mellom NAV Møre og Romsdal og Gjemnes kommune, med fordelingsprosent 56% på stat og 44% på kommune. Når det gjelder utbetalinger på sosiale ytelser så er de stigende.

Personal
For de kommunale ansatte var sykefraværet på 0,5%. Vi har ikke hatt trusler og andre hendelser for 2018, men vi har gått gjennom vår beredskap, sikkerhet og internkontroll. Alle ansatte kurses i HMS etter NAV sine standarder sentralt. NAV Gjemnes har 1 mann og 3 kvinner på kontoret. Det er likelønn, men det kan være små forskjeller i lønnen mellom statlig og kommunalt ansatte.

Universell utforming
Universell utforming er viktig når alle endringer blir gjort både fysisk i NAV-kontoret og ved nye teknologiske løsninger.

Fag
Vi bruker NAV sin oppfølgingsmodell også i arbeidet med lov om sosiale tjenester. For alle sosialhjelpsmottakere skal det stilles krav til om arbeid/aktivitet for å unngå at noen mottar passive ytelser, jamfør ny lov om aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere. Ved å stille krav til aktivitet så tar vi også inn folkehelseperspektivet. Forskning viser at helsen til den enkelte blir bedre av en aktiv tilværelse. Vi vurderer også statlige tiltak og virkemiddelbruk samtidig med vurderingen av kommunale tjenester, som KVP eller andre kommunale tjenester etter lov om sosiale tjenester. I all vår saksbehandling har vi fokus på barn og barneperspektivet. For å kunne arbeide mer utadrettet og levere bedre tjenester fikk veilederne i 2018 bærbare pc'er og NAV-kontoret fikk installert trådløst nett. Dette har økt kvaliteten på våre tjenester.

Likestilling og Etikk
Det er 3 kvinner og 1 mann på NAV-kontoret og det gjenspeiler slik det er i landet, med mange flere kvinner enn menn. NAV Gjemnes mener vi følger de etiske standarder som er rådende både i stat og kommuneforvaltningen. Vi møter mennesker i sårbare situasjoner hver dag, derfor det er viktig med god etisk standard i vårt arbeid. Alle ansatte tok i 2018 E-læringskurs i etikk.

Vurdering av resultat økonomi
Vi har for 2018 hatt en økning i utbetalinger på sosialhjelp og sosiale hjelpetiltak og vi hadde et merforbruk. Årsaken er i hovedsak mottak og etablering av flyktninger. Viser til regnskapet 2018 for detaljer. NAV Gjemnes har i 2018 hatt 4 stillinger. 2 kommunale og 2 statlige.

Tabellen under viser de 3 siste år i utbetalinger etter lov om sosiale tjenester:

Årstall	Antall utbetalinger	Antall brukere	Beløp i kr.
2018	138	38	512.654
2017	126	42	486.028
2016	82	29	224.863

Endringssignaler
Nav er i forandring, også i Gjemnes. Lokalkontorene skal i hovedsak arbeide med oppfølging av sykemeldte og arbeidsledige for å få folk raskest mulig ut i jobb. Dette gjør at vi er mer ute for å møte folk og bedrifter og har mye mindre besøk på NAV-kontoret. Stortingsmelding nr. 33 (2015-2016) som lyder «NAV i en ny tid – for arbeid og aktivitet» sier det skal være større og færre NAV-kontor, og hvordan vil dette berøre NAV Gjemnes vil være et naturlig spørsmål.

Flyktningene vi har tatt imot er på vei ut av introduksjonsprogrammet og da står jobb og skolegang sentralt. Det vil erfaringsmessig ta tid før vi får alle videre, mye avhengig av den enkeltes kompetanse både i språk og yrkessammenheng. I den forbindelse vil vi for en periode med stor sannsynlighet få merforbruk på utbetalinger av sosialhjelp. Dette er noe vi bør ta hensyn til allerede under revidert budsjett/økonomiplan i juni 2019.

Batnfjordsøra 27.02.2019

Leif-Ståle Engdahl
Leder NAV Gjemnes

Grunnskolen

Kort om aktivitet og samarbeid med andre instanser
Grunnskolen i Gjemnes har i skoleåret 2018/19 i overkant av 300 elever fordelt på skolene i Angvik og Batnfjord. Gruppedeling har dette året vært 6 klasser på ungdomsskolen samt 8 klasser på barnetrinnet på Batnfjord skole og 4 klasser fordelt på 1-7.trinn i Angvik. Etter en svært stabil bemanning i skolene siden midten av 70-tallet, har det i løpet av de 10 siste årene pågått en kontinuerlig utskifting etter hvert som eldre arbeidstakere har gått av med pensjon.

Angvik skole ble rehabilitert for to år siden. Planlegging av utbedringer ved Batnfjord skule har pågått over lengre tid, der opprinnelige planer er endret fra renovering til nybygg pluss renovering. Kommunestyret og byggekomiteen har nå bestemt rammene, og bygging kan derfor snart starte.

Kommunen deltar i interkommunalt samarbeid med Eide og Fræna om felles PPT. Gjeldende samarbeidsavtale ble sagt opp etter vedtak i kommunestyrene, og tjenesten er nå organisert etter vertskommuneprinsippet, § 28-1 b i Kommuneloven. Tjenesten har bygd opp stabil bemanning det siste året, og skolene opplever nå at vi jevnt over får den hjelpen vi trenger fra PPT.

Gjemnes abonnerer på en plass ved Tøndergård skole og ressurssenter sammen med kommunene i Romsdalsregionen, inkludert Eide. De siste årene har Gjemnes benyttet tre plasser. I tillegg kan Tøndergård bistå med kompetanse og veiledning, og har siste året bidratt med å dekke litt av kommunens behov for logoped-tjeneste. Batnfjord skule har fått veiledning opp mot enkeltelev.

Det er etablert nettverkssamarbeid på skole- og barnehageledernivå med kommunene på Nordmøre. Satsingen på prosjektet "Den gode oppveksteier" var et forprosjekt til hovedprosjektet vi nå er i gang med: "Sammen skaper vi framtida på Nordmøre.” Gjennom dette prosjektet ønskes det å bygge kapasitet innenfor skoleutvikling på Nordmøre. Lokal kapasitet på utviklingsledelse, prosessveiledning og evaluering er viktig for at vi skal kunne se igjen resultat inn i skolen av dette prosjektet.

Prosjektet er langsiktig, og har fått ca. 4,5 mill. kr. i utviklingsmidler fra staten og Fylkesmannen. Prosjektet er presentert i OECD samt på ICSEI, internasjonalt nettverk for skoleutvikling sin samling i Stavanger i 2019, og har slik fått oppmerksomhet ut over Norges grenser.

Skolene avsluttet våren 2017 arbeidet med utviklingsprosjektet "Vurdering for læring". Dette er et statlig satsingsområde der Utdanningsdirektoratet bidrar med kompetanseheving og veiledning til skoleledelse og ressurspersoner, som igjen driver prosjektet lokalt og ned på skolenivå. Skolene har nå samkjørt det de lærte ut fra dette prosjektet med satsingen i Nettverk Nordmøre, og fortsetter med viktig utviklingsarbeid.

Ordningen med fast besøkstid av helsesøster fungerer godt på skolene. Det er positivt for elever å ha denne kanalen som har perspektivet på psykisk og fysisk helse.

Tilbakemeldinger om måloppnåelse etter handlingsplanen for 2018
Elevene gir gjennom elevundersøkelsen tilbakemeldinger om sitt eget læringsmiljø. Undersøkelsen er obligatorisk for 7. og 10. trinn hvert år. Temaer som er berørt er bl.a. trivsel, læringsmiljø, motivasjon, mobbing og veiledning. De fleste tema har en score på mellom 4 og 5 på skalaen der 5 er mest positivt. Delt opp etter tema varierer elevenes tilfredshet noe i forhold til fylkes- og landsgjennomsnitt. De gir gode tilbakemeldinger om støtten de får fra lærerne og foreldre med skolearbeidet (over 4), men er mer kritisk til medvirkning og elevdemokrati (på 3,5) Motivasjon får enda lavere score (gjennomsnitt ned mot 3,1, men noe høyere på 7.trinn enn på 10.trinn). Vi ser at vi har lavere score jevnt over på elevundersøkelsen 2018 enn tidligere år og målsetting for 2018, og skolene har en jobb å gjøre med analyser og arbeid for å heve nivået igjen.

Elevenes tilbakemelding om mobbing er godt under gjennomsnittet, men vi har likevel mobbing på skolene våre. Høsten 2018 har vi slitt spesielt på ungdomstrinnet, og vi jobber hardt for å rette opp i situasjonen. Opplæringslovens § 9a om elevenes skolemiljø er viktig i denne sammenhengen. Skolene er her pålagt handlingsplikt og å lage aktivitetsplan når mobbing blir kjent. Viktig er det også at det er elevens egen opplevelse som er avgjørende. Fylkesmannen er førsteinstans, som ser til at skolen setter i gang tiltak. Elevene kan klage direkte til Fylkesmannen, dersom skolen ikke overholder aktivitetsplikten.

Nasjonale prøver
Her blir elevene på 5, 8. og 9. trinn testet i engelsk, regning i alle fag og lesing i alle fag. Resultat på Nasjonale prøver i engelsk i 5. klasse viser i år en økning av andel elever som har resultat på nivå 2 (skala 1-3). Samtidig reduseres andelen på nivå 1, der vi har færre enn fylket og landet, men på nivå 3 ligger vi også for lavt.

I regning er det som i engelsk, men vi har enda flere på nivå 1. Det ser ut til at skolene har noe å jobbe med i både regning og engelsk, og dette er viktig å ta tak i.

I lesing har skolene ingen på laveste nivå, og vi ligger høyere enn fylket og landet både på nivå 2 og 3.

På ungdomsskolen er skalaen 1-5. I engelsk ligger vi på lands- og fylkesnivå med elever på nivåene 2, 3 og 4, men vi har færre på 5 og flere på 1 enn fylket og landet. I regning er våre elever på landsgjennomsnitt på nivåene 3,4 og 5, mens de er lavere enn snittet på nivå 1 og høyere på nivå 2. I lesing er Gjemnes kommunes ungdomsskoleelever rundt lands- og fylkesgjennomsnitt når det gjelder hvor mange elever som er på nivå 1 og 2, mens de er bedre enn land og fylke både på nivå 3, 4 og 5.

Vi har ingen elever som er fritatt fra Nasjonale prøver i 2018.

Grunnskolepoeng regnes ut fra gjennomsnitt for karakterer på vitnemål for avgangselevene. Her er både standpunkt og eksamen med. Vi har ingen elever som er fritatt for karakterer dette året. Resultatet for 2018, 42,2 poeng, er en bedring fra året før (41,2 poeng), og ligger høyere enn snittet for landet og fylket (41,8).

Økonomi
Regnskapsavslutningen for 2018 viser et lite overskudd for ansvarsområdene 2000-2200. Utgifter til grunnskoleopplæring i andre kommuner er nå under kontroll, likedan skoleskyss, men Tøndergård skole er ikke etter budsjett. Kommunen har mottatt tilskudd tilsvarende 80 % stilling til styrking av lærertetthet på 1.-4. årstrinn også i år, og utgiftene til pensjon i SPK og arbeidsgiveravgift ble mye lavere enn budsjettert.

Organiseringen i skolene er over tid uendret, og det har derfor ikke ført til store endringer i bemanning. Batnfjord skule reduserte i 2018 med 40% på ledelse og 60% assistent.
Det merkes stadig et større press på ressursene for å kunne møte nye behov til nødvendig hjelp, oppfølging og tilpasninger til enkeltelever. Nye behov organiseres stort sett innenfor tildelt ramme, og til mer spesialundervisning det blir krav om til mindre får de øvrige elevene.

Personal
Søknaden til stillinger i grunnskolen i Gjemnes har vært god. Ut fra kompetansekrav, som har vært gjeldende ved tidspunkt for ansettelse, har det ved rekruttering lyktes å skaffe god dekning av behovene som etter hvert har oppstått. Med nye kompetansekrav er imidlertid situasjonen endret. Vi mangler både norsk, fremmedspråk, rådgiver og spesialundervisnings-kompetanse på Batnfjord skule, og forsøker å anspore personalet til å søke etterutdanning. Det er likevel vanskelig å komme gjennom nåløyet for utdanningsordningene til Utdanningsdirektoratet, så vi er ikke garantert å få plass.
Det samlede sykefraværet for skolene i 2018 ligger på rundt 5%. Det er høyere enn for noen år siden. Etter utskiftinger i personalet har skolene nå mange yngre arbeidstakere med små barn, og vi ser at fraværet naturlig vil ligge noe høyere nå enn før. Skolene jobber kontinuerlig for å få sykefraværet ned.

HMS-kartlegging viser at det er stor trivsel blant ansatte i grunnskolen. Kartleggingen bekrefter gode relasjoner mellom ansatte og ledelse, men også tilfredshet i forhold til arbeidsoppgavene som blir utført på skolene. Det er ikke registret sykefravær, som er begrunnet ut fra arbeidsmiljø eller andre faktorer knyttet til arbeidsplassen siste året. Det gis uttrykk for at avstanden mellom skolen og andre deler av kommunale funksjoner kan være stor.

Universell utforming
Etter oppussing av skolen i Angvik har bygning og uteområde blitt mer funksjonelle. Det gjelder da særlig den delen som ble berørt av rehabiliteringen.

Batnfjord skule fordeler aktiviteten på flere bygg og etasjer, og har en større utfordring i forhold til universell utforming. Det tilrettelegges innenfor de fysiske rammer vi har for elever med hørselshemming slik det er nå. I forbindelse med byggearbeidet, som starter vår 2019, skal universell utforming alltid være ivaretatt.

Fag
Bemanningen i grunnskolen består av lærere med pedagogisk ansvar, assistenter med spesiell oppfølging av enkeltelever eller grupper, administrativ ledelse og merkantil tjeneste. I tillegg har vi tjenester som serves fra fellestjenester, slik som vaktmester og renhold.
De fleste assistentene har fagbrev, men Batnfjord skule har også gode erfaringer med fagkompetansen som to ansatte vernepleiere har.

Stortinget har vedtatt nye krav til kompetanse for alle lærere som underviser i norsk, matematikk og engelsk, samt naturfag og samfunnsfag på ungdomstrinnet. Innen 2025 forventer Stortinget at alle skoler skal ha dette på plass. (Forskrift til Opplæringsloven kap.14)

Ved siden av prosjekt, som gjennomføres lokalt på skolene med veiledning og kursing av ressurspersoner, registreres det årlig interesse for deltakelse i videreutdanning for lærere gjennom statlig stipend- og vikarordning. Kommunen har i hovedsak hatt en lærer pr år i en av ordningene. Til tross for flere søkere hvert år, har Gjemnes bare fått tildelt stipend eller vikarordning for en søker pr. år.

Bildetekst: 29.5.18 orienterte Ungdomsrådet kommunestyret.
F.v: Linus Engdahl, Anette Astad, Edvard Solli, Joakim Tangen, helt til høyre ordfører Knut Sjømæling. Foto: Birgit Eliassen

Likestilling og etikk
I løpet av de 4 siste årene har andel menn med ansettelse i skolen gått opp, selv om det fortsatt er stor overvekt av kvinner. Skolen har jobbet med dette gjennom utlysinger og tilsettinger der det ellers er like vilkår mellom kvinner og menn. Spesielt Batnfjord skule har økt andelen menn, og vi ser at det er viktig å ha begge kjønn representert på alle trinn.

Vurdering av resultater
Kommunen har tidligere hatt målsetting om å oppnå samme snitt som landet i Nasjonale prøver og elevundersøkelsen. Dette er nå for alle trinn angitt som 50. Resultatene fra Nasjonale prøver for 5. årstrinn ligger i år under kommunens målsetting i alle fag. Lesing ligger på 46, regning 47 og engelsk 49. Selv om det er individuelle forskjeller, er spriket for stort i forhold til målsettingen.

På ungdomsskolen er målsettingen minimum 3,0 i snitt, noe som tilsvarer 50 i den nye skaleringen. Her er resultatene mer i samsvar med målsetting enn på 5. trinn, men fortsatt for lave, spesielt i matematikk og engelsk. De to fagene ligger på 48. Lesing ligger noe høyere, på 49, men det er også litt under målsettingen.

På elevundersøkelsen ligger vi under landsgjennomsnittet. Utviklingsarbeidet på skolene mener vi har hatt god effekt. Samarbeid internt på skolene, men også skolene imellom, legger til rette for god kollegaveiledning, gode praksiseksempel og teamsamarbeid. Praksis ved at elevene selv også trekkes inn i vurderingsarbeidet, åpner for mer refleksjon over læringen i klasserommet, og skal resultere i at elever får motivasjon og skaper forventninger til seg selv med egne målsettinger. Når vi ser på elevundersøkelsen og nasjonale prøver er vi ikke der enda, men skolene venter å se effektene også i form av resultater i klasserommet etter hvert. Dette er selvsagt målet.

Nettverkssamarbeidet på Nordmøre har hatt stor betydning for utviklingsarbeidet i skolene. Samtidig som stilling med skolefaglig ansvar på kommunenivå er redusert, er det skolefaglige og barnehagefaglige samarbeidet på regionalt nivå styrket. Samarbeidet er tettere og mer forpliktende enn det noen gang har vært. Samtidig kan det være ressurser tilgjengelig for kommunen når det er nødvendig.

I dette samarbeidet har IKT ORKide hatt en vesentlig rolle. Nettverk og datatetthet, tekniske løsninger, sikkerheten for elever og ansatte gjennom brannmurer og serving fra et større fagmiljø, en lettere tilgang til programvare og lisenser, har blitt svært bra. Det er typisk at det er nettverket på Nordmøre som presenterer nye program og legger til rette for at skolene tar det i bruk. Dette betyr likevel ikke at det ikke er behov for utbedringer både hva stabilitet i nettverk mot leverandør og internt på skolene angår.

Endringssignaler
Slik elevtallet er fordelt på de ulike årskullene, vil ikke den vedtatte lærernormen få konsekvenser for grunnskolen i Gjemnes. Usikkerhet er i tilfelle mer knyttet til behovet som oppstår i kommunene rundt som Kristiansund og Molde, noe som kan føre til vi mister eller ikke får tak i verdifull kompetanse.

Resultatene våre på nasjonale prøver og elevundersøkelsen viser at vi må jobbe aktivt og bedre med lesing i alle fag, regning og engelsk fra 1.trinn. Vi sakker etter her, og selv om mellomtrinnet tydelig jobber veldig godt, greier vi ikke å hente inn spriket som er oppstått. Batnfjord skule vil bruke egen leselærer på 1- 4.trinn fra høsten 19.

Skolene må også analysere arbeidet som blir gjort for å avklare om det er mangel på ressurser, ikke funksjonelle arbeidsmåter eller organisatoriske problem som gjør at elevene våre ikke scorer godt nok. Vi skal jobbe i et prosjekt sammen med Nettverk Nordmøre og

PPT med læringsmiljø de neste to årene, og dette blir viktig i forhold til å analysere læringsforholdene i de ulike klassene.

De nye kompetansekravene, forskrift til Opplæringsloven kap. 14, vil få konsekvenser. Kravene er 30 studiepoeng på barneskolen for den som skal undervise i matematikk, engelsk og norsk, samt samisk og tegnspråk. For de samme fagene er kompetansekravet 60 studiepoeng på ungdomstrinnet. Fagene naturfag og samfunnsfag har krav til 30 studiepoeng på ungdomstrinnet.

Skolene kartlegger behovet etter bemanningen slik den er i dag, og oppmuntrer personalet til å søke etterutdanning, men må også ha dette som utgangspunkt ved nytilsettinger. Skolene har en periode på 6 år til å fylle utdanningskravet, frem til 2025. Kommunen må legge til rette for at ansatte gis muligheter til videreutdanning gjennom aktivt å benytte statlig stipend- og vikarordning, men også gjennom kommunale ordninger som bidrar til at ansatte skaffer den nødvendige kompetansen.

Behovet for tekniske løsninger, som presentasjons- og arbeidsverktøy griper stadig om seg. Skolene har et kontinuerlig behov for kompetanse internt, men også gjennom støttefunksjoner i kommunen. Det har selvsagt stor betydning å være i forkant av utviklingen. Omfanget av lærebøker vil bli redusert til fordel for lisensierte, digitale løsninger, og utgifter til lærebøker vil flyttes over til lisenser og innkjøp av Pcer og Ipader. Prisen på lærebøker blir høyere, samtidig som utgiftene til lisenser øker.

Vårt PPT blir nå med i samarbeidet med Nettverk Nordmøre. Dette var en forutsetning for at ikke skolene skulle søke seg nordover mot et annet PPT- kontor. Skolene ønsker i dette samarbeidet å få lagt om ressursbruk til mer systemarbeid i læringsmiljøet og færre enkeltvedtak. Prosessen er i gang, men den kan ta tid. Finansieringen til PPT er lagt om, så det er nå relativt dyrt å være Gjemnes kommune om det skal sees på saksmengde versus utgifter sammenlignet med andre kommuner. Dette vil gi seg utslag i budsjett og regnskap.

Det er mange år siden Gjemnes hadde egen logoped. I grunnskolen har dette behovet delvis blitt dekt gjennom samarbeidet med Tøndergård. Utover dette blir tjenesten kjøpt fra andre kommuner eller gjennom privat logopedtjeneste. I denne situasjonen har kommunen også vært nødt til å avvise voksne med rett etter opplæringsloven og voksenopplæringsloven til oppfølging av logoped med begrunnelse i mangel av logoped. Vi leier nå en logoped fra Nesset kommune i 20% stilling, betalt av skoler og barnehager, men dette dekker bare noe av behovet på skole og barnehage. Gjemnes kommune bør absolutt vurdere å tilsette egen logoped.

Endringene kommer stadig raskere på, og det kan i mange sammenhenger være en utfordring å se signalene og være godt nok forberedt. Dagens skole i Gjemnes oppleves imidlertid slik at ansatte selv tar tak i egen utvikling, er framtidsrettet i planlegging, og ønsker å utnytte moderne læringsverktøy.

Det er tidligere omtalt at nettverkssamarbeidet inspirer til fokus nettopp på elevens utvikling og utdanning. Samfunnet endrer seg, og vi kan være usikre på hvilke yrker vi utdanner barna våre til og hvilke oppgaver samfunn og næringsliv skal løse. På dette feltet gjelder det å

beholde og styrke egen kompetanse, og ha et etablert samarbeid lokalt og regionalt med næringsliv og utdanningsinstitusjoner.

Batnfjord/ Angvik 28.02. 2019

Unni Kjelleberg Solli	Mari Unhjem
Rektor Angvik skule	Rektor Batnfjord skule

Barnehageadministrasjonen

Kort om aktivitet

Ansvaret og oppgavene til kommunen som barnehagemyndighet består i tilsyn av barnehager, godkjenning, veilede og påse at alle barnehager drives i forhold til lover og regelverk, sørge for at det er nok barnehageplasser til barn med rett til barnehageplass og forvalte tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Oppgavene er regulert i Lov om barnehager § 8.

Det er avsatt 20 % stilling til å løse oppgavene som tilhører barnehagemyndigheten.
Det ble ikke gjennomført tilsyn med barnehager i 2018, på grunn av mangel på kapasitet i Barnehageadministrasjonen.

Spesialpedagogisk hjelp for førskolebarn er et kommunalt ansvar, og det er behov for slik hjelp i alle barnehagene i Gjemnes kommune. Den spesialpedagogiske hjelpen som blir utført for førskolebarn er generelt god. Tilbakemeldinger fra PPT og skolene er at det har hatt stor nytteverdi for barna at de har fått denne hjelpen. Tidlig innsats er et mål både kommunalt og nasjonalt, og det er tilfredsstillende å se at de tiltakene blir satt inn i førskolealder har effekt på barnas utvikling og læringssituasjon i skolen.

For barnehageåret 2017/18 har vi manglet spesialpedagog, noe som gjør det vanskeligere å organisere og utføre den spesialpedagogiske hjelpen. Fra høsten 2018 ble det ansatt ny spesialpedagog.

Plan for overgang fra barnehage til grunnskole forplikter til samarbeid etter fast møteplan og med faste og definerte tema. Det gir oss gode erfaringer i samhandling mellom barnehager og skoler, tidlig iverksetting av tiltak og bedre tilrettelegging for det enkelte barn. Etter å ha fulgt denne planen i noen år ser vi at det er til stor hjelp både for foreldre og for nye skolestartere at vi har et tett samarbeid om denne overgangen.

Kommentarer i forhold til handlingsplan

I handlingsplan er det beskrevet mål for pedagogisk bemanning, bemanningsnorm generelt, mål for tidlig innsats, språkutvikling og universell utforming. Det er en utfordring å skaffe nok pedagogisk personell, dette blir beskrevet andre steder i årsmeldingen. Når det gjelder tidlig innsats er det også avgjørende å ha ansatte med god pedagogisk kompetanse for å kunne avdekke hjelpebehov og sette inn tiltak. Vi må som sagt arbeide for å skaffe nok pedagoger til barnehagene.

Mål er definert ut fra Lov om barnehager, kommunen som barnehageeier og kommunen som barnehagemyndighet. Sentrale oppgaver er å sørge for at det er nok barnehageplasser til

alle som har rett til barnehageplass, godkjenning av barnehager og veiledning av barnehagene. Videre å påse at gjeldende regelverk blir fulgt, tilsyn med barnehagene og tilskudd til private barnehager.

Økonomi
Barnehageadministrasjonen har i 2018 gått med et overskudd på 454 000,- kr. Dette skyldes mindre utgifter på lønn i et halvt år, da spesialpedagogstillingen var vakant, og merinntekter på refusjon fra andre kommuner for kjøp av barnehageplass i Gjemnes.

Det er et merforbruk i tilskudd til private barnehager i forhold til budsjett. Dette er utgifter som er vanskelig å forutse, da de endrer seg hele tiden, og vi kommer heller ikke utenom dem da de er lovpålagte. Det er derfor krevende å lage riktig budsjett i forhold til disse områdene.

Universell utforming
Det vil bli tatt hensyn til universell utforming ved nybygg og ombygginger. Ellers tas det høyde for at dokumenter ut til publikum skal være mest mulig universelt utformet.

Bildetekst: Skitur Solsida barnehage
Foto: Solsida bhg.

Fag
Ny norm for pedagogisk bemanning i barnehager kom i august 2018. Denne medfører at det må ansettes flere barnehagelærere i barnehagene. Gjemnes kommune arbeider hardt for å oppfylle normen, men har 3 dispensasjoner fra utdanningskravet i barnehageåret 2018/19.

«Sammen skaper vi fremtiden» er Nettverk Nordmøre sin satsning fram mot år 2040, og barnehagene er med på denne satsningen. Det har i løpet av 2018 foregått en prosess med å sette mål i forhold til framtidsbildet for Gjemnes kommune. Framtidsbildet ble skapt i 2017, der det kommer fram hvordan elever, ansatte, foreldre, politikere og næringslivsfolk ønsker at oppvekstmiljøet i Gjemnes kommune skal være i 2040.

Ut fra framtidsbildet ble det laget følgende målsetting:
“ Ungdommen som forlater utdanningsløpet i Gjemnes kan si:
* Jeg har et godt selvbilde som gjør meg trygg i samhandling med andre.
* Etikk og kunnskapstilegning er viktig for meg i all kommunikasjon.
* Min kompetanse gir meg evne til kreativitet, refleksjon og problemløsning.
  Vi lar Flammen brenne!”

Dette målet kan nås ved at alle i oppvekstsektoren arbeider sammen og har felles forståelse for hva som er nødvendige tiltak og arbeidsmetoder.

Likestilling og etikk
Vi har fokus på at den enkelte ansatte skal utføre sine oppgaver og opptre utad på en etisk forsvarlig måte, slik at det ikke skader kommunen sitt omdømme. På grunn av lite menn i barnehagene i Gjemnes, oppfordrer vi menn til å søke når vi lyser ut stillinger på bakgrunn av forskrift om særbehandling av menn fra 1998. Det kan være lettere for menn å søke hvis de oppfordres til det skriftlig i annonsen.

Vurdering av resultater
Økonomisk så er det vanskelig å beregne dette området. Det er hele tiden tall som er i endring, både når det gjelder tilskudd til private barnehager og til spesialpedagogisk hjelp til førskolebarn, og vi må sette inn de tiltakene det er behov for.

I forhold til barnehageplasser så har Gjemnes kommune i løpet av 2018 gitt plass til alle som har rett til barnehageplass, og enda noen til som kommer utenfor den absolutte retten til plass. Vi har fremdeles noen barn på venteliste, flere av disse har fått tilbud om plass, men har takket nei til den plassen de fikk tilbud om.

Endringssignaler
Det kan se ut som at det er behov for flere barnehageplasser på Batnfjordsøra i tiden som kommer. Det blir noen flere plasser i Astaddalen barnehage når den er ferdig påbygd til august 2019. Søknader til Bergsøy barnehage er stabilt på 1-2 per hovedopptak. Det vises på søknadene som kommer inn at det er flere som ønsker plass i Batnfjord. I Angvik er behovet nokså stabilt. Det kommer stadig inn søknader om barnehageplass utenom hovedopptaket, noen får tilbud om plass, andre får det ikke fordi det er fullt i barnehagene.

Men alle som oppfyller kravene til rett på barnehageplass får tilbud om plass.
Det vil bli behov for flere ansatte i barnehagene, og spesielt er det behov for flere barnehagelærere. Gjemnes kommune har derfor lyst ut flere utdanningsstillinger i 2019. Vi ønsker at våre egne ansatte tar barnehagelærerutdanning og at de i framtiden vil arbeide i våre barnehager.

Batnfjordsøra, 21.02.19
Lene Holten
Barnehagefaglig ansvarlig

Angvik barnehage

Kort om aktivitet
Barneantallet har holdt seg relativt stabilt det siste året og vi har hatt ca. 30 plasser i barnehagen fordelt på to avdelinger. Barnehagen har hatt omtrent 5 årsverk i 2018. Vi har ikke nok barnehagelærere, men en av de ansatte er godt i gang med utdanningen. Med ny pedagognorm som kom i 2018, er det behov for flere barnehagelærere i barnehagen. Vi håper at assistenter eller fagarbeidere ønsker å ta barnehagelærerutdanningen nå som det kommer en lokal løsning av utdanningen høsten 2019. Vi har egen spesialpedagog i barnehagen og håper på å holde vårt mål om å fange opp de barna som har behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagealder.

Kommentarer til mål (jfr handlingsplan)
Målsettinger for barnehagene i Gjemnes kommune 2018 er at vi skal oppdage om det er barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagen, og sette inn nødvendige tiltak for de barna det gjelder.

Økonomi
Vi holdt oss ikke innenfor budsjettrammen vår i 2018. Det kom nye krav for pedagogisk bemanning, og vi hadde i tillegg et år med høyt sykefravær som ga oss ekstra utgifter til vikar. Det er vanskelig å tilpasse et budsjett for et barneantall som varier og antall barnehageplasser må opprettholdes i forhold til etterspørsel. Vi har flere i personalgruppen som tar utdanning og det gir større vikarutgifter.

Personal
Vi ønsker at barnehagene i Gjemnes ikke skal ha noen dispensasjoner fra kravet om pedagogisk kompetanse. For øyeblikket har vi ikke nådd dette målet. Vi ønsker også å opprettholde bemanningsnormen med en ansatt pr. seks plasser. Vi hadde et uvanlig høyt sykefraværet i Angvik barnehage i 2018 på 10,58 % som ga oss ekstra utgifter til sykevikar.

Universell utforming
Det skal legges vekt på universell utforming ved nye bygg og ved renovering av eksisterende bygg og uteområder. Det skal også være universell utforming i barnehagenes informasjon ut til brukerne.

Fag

For å holde oss oppdaterte faglig, er det viktig at vi er med på kurs og utdanninger for å få nyere faglitteratur og forskning inn i barnehagen. Vi har en ansatt som tar barnehagelærerutdanning, og en ansatt som tar videreutdanning. Dette gjør oss oppdaterte på nyere faglitteratur og forskning.

Våren 2018 tok to av de ansatte kurset/utdannelse i «Være sammen». Dette verktøyet brukes nå i barnehagen og målet er å heve kompetansen til alle ansatte i barnehagen, slik at kvaliteten i det daglige arbeidet med barna styrkes. I dette arbeidet er det et sterkt fokus på implementeringsarbeidet, som omhandler hvordan hver barnehage tar teoriene i bruk. Teoriene i Være Sammen er sentrale, og kan oppsummeres i fem kjernekomponenter: Autoritative voksne, relasjonsbygging og kommunikasjon, tidlig innsats, håndtering av utfordrende atferd, implementering og organisasjonsutvikling.

Bildetekst: Grønne barn fra Mars
Foto: Vibeke Birkelund

Likestilling og etikk
Vi har fokus på at den enkelte ansatte skal utføre sine oppgaver og opptre utad på en etisk forsvarlig måte, slik at det ikke skader kommunen sitt omdømme.

På grunn av lite menn i barnehagene i Gjemnes, oppfordrer vi menn til å søke når vi lyser ut stillinger på bakgrunn av forskrift om særbehandling av menn fra 1998. Det kan være lettere for menn å søke hvis de oppfordres til det skriftlig i annonsen

Vurdering av resultater

En målsetting er at 90 % av femåringene skal være innenfor normalområdet på språkutvikling, og så langt vi kan se på våre kartlegginger og observasjoner er vi innenfor den prosenten. Vi ønsker nok kompetanse i barnehagen og er godt på vei å få utdannet en av våre ansatte i barnehagelærerutdanning for å få nok pedagogisk bemanning.

Endringssignaler
Barnetallene fremover er svakt økende og vi trenger flere barnehagelærere og kontorarbeidsplasser. Uteområdet trenger total renovering. I 2019 må vi se på hva vi kan gjøre med slitasjen av uteområdet og lekeapparatene. Vi fikk støtte fra Angvik bygdekvinnelag for innkjøp av fuglereirdisse til barnehagen. Reiret er kjøpt og kommer opp våren 2019.

Angvik, 25.02.2019
Gro Monika Gjermundnes
Styrer Angvik barnehage

Solsida barnehage

Kort om aktivitet
Barnetall: 44 barn hadde plass 1. halvår, av disse var 18 barn under 3 år, og 26 barn over 3 år. 40 barn hadde plass 2. halvår, av disse var 15 barn under 3 år og 25 barn over 3 år. Det er totalt 64 plasser i barnehagen. Fra høsten 2018 var det bare 60 plasser som var tatt i bruk, ettersom det skulle spares inn 100 000 kr. i henhold til budsjettet for 2018.

Kommentarer til handlingsplan
Vi har i målsettingene for barnehagene i Gjemnes beskrevet mål for tidlig innsats og for å holde fokus på språkutvikling. Målene er at vi skal oppdage om det er barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagen og sette inn nødvendige tiltak for de barna det gjelder. Vi lykkes godt med å fange opp de barna som har behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagealder.

En målsetting er at 90 % av femåringene skal være innenfor normalområdet på språkutvikling, og så langt vi kan se på våre kartlegginger og observasjoner er vi innenfor den prosenten. I 2018 var det til sammen 5 barn som hadde behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehagen i løpet av kalenderåret.

Solsida barnehage jobber ut fra målsettinger, som er utarbeidet i årsplan for hvert barnehageår. Vi tar utgangspunkt i Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, og lager målsettinger ut fra dette. Målene er pedagogiske og ganske omfattende, vi evaluerer arbeidet vårt i forhold til målsettingene gjennom året, og justerer mål og innhold underveis. Når vi jobber med mennesker er det nødvendig å justere målene etter hvert.

Økonomi
Vi har et underskudd på regnskapet for 2018 på kr. 479 880,- Dette skyldes i hovedsak at driften var underbudsjettert for 2018, økte utgifter i forhold til pedagognormen og mindre

foreldrebetaling enn antatt. Kommunestyret ble orientert om at det kom til å bli et underskudd på driften for 2018.

Personal
Barnehagene i Gjemnes kommune har en målsetting om at det skal være barnehagelærere i alle stillingene der det er lovkrav om det. I 1. halvår 2018 hadde vi barnehagelærere i alle pedagogstillingene i Solsida barnehage. Det ble ansatt en pedagog til fra august 2018 for å oppfylle pedagognormen. Det er en dispensasjon fra utdanningskravet i en av pedagogstillingene, vedkommende vil bli ferdig utdannet våren 2019.
Til sammen er det 18 ansatte fordelt på 11 årsverk i grunnbemanning. I tillegg er det 2 årsverk til styrking av barnehagetilbudet. Dette ligger inne i fellesutgifter barnehage. Behovet for styrking av barnehagetilbudet økte fra høsten 2018, fra 1 til 2 årsverk.

Fra august 2018 ble det vedtatt en nasjonal bemanningsnorm, som er 1 voksen pr. 6 plasser. Denne normen sier ikke noe om at dette skal gjelde hele åpningstiden, den gjelder generelt. Det ble samtidig vedtatt en ny pedagognorm, der en pedagogisk leder kan ha ansvar for maks 7 barn under 3 år og maks 14 barn over 3 år. Dette utløste en ny pedagogstilling i Solsida barnehage.

Sykefravær: Totalt fravær for året 2018 var 7,4 %. Dette er en nedgang i forhold til 2017, da det var en fraværsprosent på 9,7 %. Andelen egenmeldt fravær i 2017 er på 0,5 %, legemeldt fravær er på 6,9 %. I løpet av 2018 har det vært en del legemeldt fravær av lengre varighet. Vi har kontinuerlig fokus på arbeidsmiljø og sykefraværsoppfølging ifølge Gjemnes kommune sine retningslinjer som IA-bedrift.

Universell utforming
Solsida barnehage er bygd i 1989, med påbygg i 2005. De bygningsmessige forholdene er tilrettelagt for universell utforming etter standard fra da det ble bygd. Den gamle delen av bygget har behov for nye garderober. Det legges vekt på universell utforming i informasjon ut til foreldre og ansatte.

Fag
Høsten 2017 kom ny Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, og det meste av tiden til kompetanseutvikling i 2018 gikk med til å sette seg inn i den. Det er omfattende å sette seg inn i nytt rammeverk, og det er veldig viktig å gjøre det skikkelig.

«Sammen skaper vi fremtiden» er Nettverk Nordmøres satsning fram mot år 2040. Gjemnes kommune er en del av nettverk Nordmøre, og vi har i 2017 vært med å skape framtidsbilder for hvordan vi ønsker at det skal være i 2040. Ut fra dette framtidsbildet har vi begynt å skape mål for hvordan vi skal komme oss dit.

Personalet, foreldre, politikere og andre har deltatt i dette arbeidet. I løpet av 2018 ble det kjørt en målprosess, der det skulle jobbes fram mål for hvordan vi skal nå det framtidsbildet som vi skapte. Sammen med ansatte i alle barnehager og skoler i Gjemnes skaper vi den gode oppvekstsektoren i kommunen vår. Det er valgt ett konkret tiltak til nå, alle enheter skal utdanne en utviklingslærer, som sammen med leder skal være en pådriver for utviklingsarbeidet på enhetene.

Disse læringsløypene er det nettverk Nordmøre som driver, og alle medlemskommunene bidrar. I Gjemnes kommune har vi valgt å arbeide med læringsmiljø, da læringsmiljø er grunnleggende for at vi kan nå målene vi har satt oss. Målene for Gjemnes kommune er følgende:
"Ungdommen som forlater opplæringsløpet i Gjemnes kan si:

- Jeg har et godt selvbilde som gjør meg trygg i samhandling med andre-
- Etikk og kunnskapstilegning er viktig for meg i all kommunikasjon.
- Min kompetanse gir meg evne til kreativitet, refleksjon og problemløsning.

Vi lar flammen brenne!"
Allerede nå ser vi hvor nyttig det er at ansatte i oppvekstsektoren jobber med samme fokus og mot samme mål. En helhetlig oppvekstsektor vil være til barnets beste.

Likestilling og etikk
Tradisjonelt sett jobber det stort sett kvinner i barnehager i Norge, og vi er intet unntak fra dette. Det har ikke lyktes oss å ansette menn i faste stillinger, faktisk har vi ikke hatt en eneste relevant mannlig søker de gangene vi har lyst ut stillinger. Imidlertid har vi hatt flere unge menn som tilkallingsvikar de siste årene. Det er ønskelig å ansette menn i barnehagen, men de må ha riktig kompetanse og være egnet til arbeid i barnehage, likedan som vi forventer av kvinner som arbeider i barnehage.

Barnehagen er forpliktet via Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver å fremme likestilling både i forhold til kjønn, alder og etnisitet, og dette er noe vi legger inn i vår pedagogiske planlegging. Likedan er etikk vektlagt i rammeplanen gjennom at barnehagen skal rette særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Vi har fokus på at den enkelte ansatte utfører sine oppgaver og opptrer utad på en etisk forsvarlig måte, slik at det ikke skader kommunen sitt omdømme.

Bildetekst:
Klatring i tre

Foto: Elise Kvendseth

Vurdering av resultater
Økonomisk så var ikke 2018 et godt år for Solsida barnehage. Som beskrevet tidligere i årsmeldinga ble det er underskudd. Lønnskostnader utgjør den største delen av budsjettet. Budsjettet for 2018 ble vedtatt med en innsparing som det ikke var mulig å gjennomføre.

Kommunestyret ble høsten 2018 varslet om at det kom til å bli et underskudd på driften for 2018, og det ble også resultatet. I barnehagen er det regulert i forhold til bemanningsnorm og norm for pedagogisk bemanning hvor mange ansatte det skal være i forhold til antall barn, og hvor mange av de ansatte som må ha barnehagelærerkompetanse. Slik situasjonen vår ble, så hadde vi ikke noe annet valg enn å sørge for at det var nok bemanning til enhver tid.

Det har i flere år vært planer om opprustning av uteområdet i Solsida barnehage. Vi fikk nytt gjerde i 2016, men etter det har det ikke vært gjort noe stort arbeid på uteområdet. Det er laget en plan for opprustning av uteområdet, med en kostnadsramme på om lag 2,5 millioner kroner. Det er avsatt 500 000,- til oppstart av dette arbeidet i 2018, men heller ikke i 2018 ble det gjort noe for å planlegge nytt uteområde. Midlene er nå lagt inn i investeringsbudsjettet for 2019. Det er bra at planene ligger der og at investeringene er lagt inn i budsjettet, men det tar veldig lang tid før ting blir satt i gang, noe som er utfordrende for alle som arbeider i barnehagen, det går ut over det pedagogiske tilbudet og barnas muligheter til utelek og aktivitet.

Endringssignaler
Ny norm for pedagogisk bemanning krever at det kommer flere pedagoger inn i barnehagene. Solsida barnehage jobber hardt for å rekruttere de pedagogene vi har behov

for, men det er ikke alltid vi lykkes med å få tak i kvalifiserte folk. Et større fagmiljø i en stor barnehage på Batnfjordsøra kan være et tiltak som kan ses på i den forbindelse.
Det er fortsatt behov for renovering av garderobeløsninger i den eldste delen av bygget.

Batnfjordsøra 27.02.19
Lene Holten
Styrer Solsida barnehage

Bergsøy barnehage

Aktivitet
Bergsøy barnehage har i 2018 jobbet ut fra en årsplan som har satsingsområde "Livsmestring". Mye av arbeidet som har vært gjort, har gått på de ansattes kompetanse og kapasitet til å drive arbeidet de gjør, på en psykisk helsefremmende måte, og hva det innebærer for hver enkelt. Vi har også små temaarbeid som tar utgangspunkt i satsingsområdet, men også i årstider/høytider og annet arbeid jf. Rammeplan for barnehager. Vi har også et stort fokus på barns medvirkning, som legger føringer for voksenrollen og barnas opplevelse av hverdagen sin.

Vi fikk en nedgang i barnetallet i siste halvdel av 2018, da de som hadde fått midlertidig plass hos oss, flyttet over til sentrumsbarnehager. Det har ikke vært ledig kapasitet i sentrumsbarnehagene, så vi har tildelt søkere derifra plass hos oss. På bakgrunn av dette er barnetallet svært varierende, men lavt, for Bergsøy barnehage.

Mål
Felles mål for alle kommunale barnehager er å ikke ha noen på dispensasjon i stilling som barnehagelærer og opprettholde en bemanningsnorm på 1 voksen pr. 6 barn og minimum 1 pedagog pr. 18 plasser. Her har vi nådd målet.

Målet for den språklige satsingen er å få 90 % av 5 åringene innenfor normalområdet for språkutvikling. Dette målet er et viktig fokus for forebygging av vansker før barna skal over i skolen. God og riktig kompetanse sammen med gode verktøy er viktig for å tidligst mulig avdekke eventuelle avvik fra normal utvikling, slik at man kan gi barnet den hjelpen det trenger for å best mulig nyttiggjøre seg av den undervisning som blir gitt på skolen.

I 2018 hadde 1 av 4 5-åringer behov for spesialpedagogisk hjelp i form av timer med spesialpedagog og støtte i lek og daglige gjøremål. PPT og BUP er undersøkende og veiledende instanser.

Økonomi
Bergsøy barnehage har ikke holdt den økonomiske rammen for 2018, og har et merforbruk på 209 000 kr. Den største utgiften til Bergsøy barnehage er lønn. Merforbruket er postert til fastlønn, og det er et merforbruk knyttet til en viss prosent overtallighet. Barneantallet er for lavt pr. dag til å fylle ut bemanningen, som likevel må være minst 3 på jobb pr. dag. Dette har vært med på å dra fastlønnen over det som har vært budsjettert. Vi har hatt enkeltbarn med

behov for 100 % assistentstøtte, så i siste halvdel av 2018 har vi benyttet fast personale på dette tiltaket, men greide likevel ikke ta igjen overforbruket.

Vi har hatt fokus på å kun gjøre innkjøp som har vært selvfølgelig for å holde driften i gang, og vi har klart å spare inn med 50 % forbruk av budsjettert strømutgift.

Behov for ekstrahjelp når styrer blir pålagt kurs og møter utenom avsatt administrasjonstid er bakgrunnen for de andre tallene som gjør at rammen ikke holdes. Overforbruket utgjør 27 000 kr. En nedgang fra 2017 som viste 37 000 kr, og det henger sammen med at det har vært benyttet av overtallighet så langt det har latt seg gjøre. Det er også budsjettert med mer brukerbetaling enn hva regnskapet viser, og det kan sees i sammenheng med at plasser ble sagt opp og at det har vært helårsvirkning i budsjettet. Driftsutgifter ellers viser et forbruk på 103,4 %.

Personal
Personalet består av 1 styrer i 100 % stilling, 1 barnehagelærer i 100 % stilling og 2 barne- og ungdomsarbeidere i 80 % stilling, 1 barne- og ungdomsarbeider i 60 % stilling. 25 % renholder er driftet av renholdsavdelingen.

Universell utforming
Barnehagen er et relativt nytt bygg som er godt vedlikeholdt. Alle dokumenter og skriv ut fra barnehagen er justert etter kommunens norm for skriving av dokumenter.

Fag
Ny og revidert Rammeplan for barnehagen har gjort at vi har jobbet med flere endringsprosesser. Vi må benytte god tid til implementering av den nye planen og vi har i stor grad benyttet personalmøter og planleggingsdager til dette arbeidet. Vi deltar også i Nettverk Nordmøre sitt prosjekt «sammen skaper vi fremtiden», og har hatt flere workshops og kurs på veien mot å bli en god oppveksteier i 2040. Vi har jobbet en del med å se disse i sammenheng med vårt eget satsningsområde «Livsmestring», og arbeider mye for å kunne holde den røde tråden.

Likestilling og etikk
Vi har fokus på at den enkelte ansatte skal utføre sine oppgaver og opptre utad på en etisk forsvarlig måte, slik at det ikke skader kommunen sitt omdømme. Barnehagen er på Facebook med åpen gruppe, og vi har etiske retningslinjer for hva vi legger ut på nett. Andelen kvinner i Bergsøy barnehage er på 100 %. Tilkallingsvikar er også kvinne.

Vurdering av resultater
Resultatet med et merforbruk på 209 000 kr er beklagelig, og gir forbedringspotensial i tiden fremover. Samtidig viser det seg at barnetallet i Bergsøy barnehage er på tur nedover, og at det ikke er alle som får tildelt plass på Bergsøy som 2 eller 3 valg, som ønsker å ta imot plassen. Det er også slik at når barnetallet er så lavt, så får man ikke fylt opp de ansatte nok, og da må man kunne regne med et slikt overforbruk hvert år. Det er en utfordring å utnytte kapasiteten nok med så lite antall barn.

Endringssignaler

Tiden fremover viser en nedgang i barnetallet som sokner til Bergsøy, og vi er avhengig av vekst for at tilbudet skal bestå som i dag. Vi bør også prøve å rekruttere flere heltidsplasser, slik at den ene dagen i uken hvor det er færre barn får et økende barnetall og kan fungere som en barnehagedag i en lærende organisasjon.

Bergsøy, 28.02.2019
Jeanette Rønning
Styrer Bergsøy barnehage

Astaddalen barnehage

Kort om aktivitet
Barnegruppa har i 2018 vært 20 plasser første halvår og 16 plasser siste halvår. Årsverk lå på 4,0 første halvår og 3,6 siste halvår av 2018. Arbeidet med å få et etterlengtet tilbygg som skal inneholde fasiliteter, og som en godkjent adkomst til 2 etg., personalrom, garderobe og personaltoalett. Det blir også areal i 2 etg. som skal brukes til å utvide kapasiteten sånn at en skal kunne ta imot minst 14 plasser mer enn i dag.

Kommentarer til handlingsplan
Det jobbes kontinuerlig med å nå målene i handlingsplan. Spesielt økonomi, sykefravær og tidlig innsats er det viktig å holde fokus på. Barnehagen har i år hatt fokus på å integrere spesialpedagogisk undervisning i det daglige arbeidet med barnegruppen, noe vi har hatt et godt resultat med. Det vil si at alle i personalet skal skoleres og bruke metodene i sitt daglige virke. Dette er med å gjøre enkeltbarn mindre stigmatisert og de får bruke den naturlige leken som et middel til utvikling.

Økonomi
I 2018 ble det redusert ytterlige på den økonomiske rammen og det ble vanskelig å opprettholde driften fra foregående år. Et sparetiltak var å ta inn antall barn som gjorde at vi kunne redusere 40% i bemanning og dermed prøve å imøtekomme reduserte rammer. Med å holde vikarbudsjettet nede på et absolutt minimum så gikk Astaddalen barnehage ut med et overforbruk på 45 000 kr.

Personal
Personalet i barnehagen har vært gjennomgående stabil. Det er svært vanskelig å få tak i vikarer ved sykdom eller annet fravær, og det gjør at en til tider kan gå med for lite personal på jobb. Sykefraværet er lavt på egenmeldt fravær og legemeldt fravær.

Universell utforming
Det er nå større fokus og et krav om at all skriftlig materiell skal være universalt utformet, dette gjøres også i all informasjon som blir formidlet ut fra barnehagen. Det nye tilbygget i barnehagen ivaretar også disse kravene.

Fag
Oppvekstsektoren i Gjemnes har lagt ned mye tid og ressurser i kompetanseheving gjennom deltakelse i Nettverk Nordmøre. De har i første omgang vært på et administrativt nivå, men

nå er arbeidet på full fart inn i de ulike enhetene. Hele oppvekstsektoren skal ha felles fokusområde de neste tre årene der vi skal jobbe med tema læringsmiljø.

Det skoleres personal på hver enhet som skal drive dette fremover med veiledning fra Nettverk Nordmøre. Gjennom mange prosesser der stemmene til foreldre, elever, politikere, ansatte og næringsliv er tatt med har sektoren kommet frem til en felles visjon og målsettinger.

Visjon: La flammen brenne. Det ønskes at ungdom som forlater opplæringsløpet i Gjemnes kan si: Jeg har et godt selvbilde som gjør meg trygg i samhandling med andre. Etikk og kunnskapstilegning er viktig for meg i all kommunikasjon og min kompetanse gir meg evne til kreativitet, refleksjon og problemløsning.

Likestilling og etikk
Bruken av sosiale media er blitt en stor del av hverdagen vår. Samtidig er det et godt virkemiddel til å få ut informasjon og profilere både kommune og enhet på. Etiske diskusjoner rundt bruken av informasjon og bilder, og hvordan opptre som kommunens representant i denne sammenheng er noe som jevnlig er oppe til diskusjon på personalmøter og det daglige arbeidet.

Barnehager er tradisjonelt et yrke med overvekt av kvinner, og det er ikke ofte det dukker opp mannlige søkere på utlyste stillinger, selv om det oppfordres til det i utlysningsteksten. Astaddalen barnehage har nå en mannlig pedagogisk leder på andre året. Vi kan håpe på at dette kan være med på å få andre menn til å søke når det lyses ut nye stillinger til neste barnehageår.

Rammeplan for barnehager har også i sitt mandat at barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering, og at alle barn skal ha like rettigheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskapet i alle aktiviteter i barnehagen. Dette har Astaddalen barnehage jobbet mye med i forhold til hvordan spesialpedagogiske tiltak skal organiseres.

Vurdering av resultat
De økonomiske rammene er stramme og det at barnetallet fyller opp voksenressursen siste halvår gjør at det økonomiske resultatet ikke får et så stort overforbruk som først forventet. Det er dette som gjør at det kan være dyrt å drive flere små barnehager. Den nye bemannings-normen setter krav til voksentetthet og når barnetallet ikke fyller helt opp voksenressursen i flere barnehager vil dette tilsammen bli dyrt.

Endringssignal
Barnehagen i Astaddalen ønsker å gjøre endringer på navnet som barnehagen har nå. Astaddalen museum - og friluftsbarnehage blir i den daglige tale forkortet til Astaddalen barnehage, og det er det vi ønsker å hete. Vi ønsker ikke å skifte fokusområdet, men heller bruke en undertittel som beskriver satsningsområdet vårt.

Batnfjordsøra, 28.02.19
Else Brit Gaupset
Styrer Astaddalen museums- og friluftsbarnehage

Bildetekst: Barn ser utover elven – Foto: Else Brit Gaupset

Helse og omsorg

Oversikt over seksjoner og tjenester ved Helse og omsorg

HELSE OG OMSORG Koordinerende enhet og tildeling - vedtaksteam				
Helse og forebygging	**Sykehjem**	**Hjemmetjeneste**	**Tjenesten for funksjonshemmede**	**Sentralkjøkken**
Legekontor Helsesøster Jordmor Fysioterapi Dagsenter Psykisk helse Demenskoordinator Støttekontakt	Somatisk 21 Skjermet 7 Korttid 4 Avlastning 1 Lindrende 1	Hjemmesykepleie Praktisk bistand Omsorgslønn Dagsenter Nattjeneste Støttekontakt	Omsorgsboliger – Nåstad Arbeid- og aktivitetssenteret Avlastning for barn og unge Tjenester for funksjonshemmede Støttekontakt	Produksjon -institusjon Matombringing -hjemmeboende

I 2018 vedtok kommunestyret en revidert utgave av kommunal «veileder for tildeling av helse- og omsorgtjenester». Veilederen skal fungere som ett informasjonsdokument for innbyggerne som har behov for tjenester, samt bidra at ansatte og politikere får en felles forståelse hvordan tjenester tildeles og hva som ligger til grunn for tildelingen.

Aktivitet

Tjeneste	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hjemmesykepleie (HJSY)	96	83	83	89	93	83
Praktisk bist./hjemmehj.(DHH)	105	93	91	84	80	72
Dagsenterplass (DAG)	14	10	19	8	10	11
Kostpakke middag (KPAM)	8	10	18	18	21	15
Kostpakke fullkost (KPAF)	21	14	10	5	4	2
Middagsombringing (MID)	1	19	13	15	16	16
Matombringing (MAB)-utgått	23	-	-	-	-	-
Sum kost	53	43	41	38	41	33
Brukerstyrt pers. ass. (BPA)	3	3	3	1	1	1
Støttekontakt	25	19	19	17	21	16
Trygghetsalarm (TRY+TRYP)	44	42	46	43	45	64
Langtidsopph. Instit.	42	40	35	43	36	36
Korttidsopphold avlastning (antall opph./brukere)	12/7	38/9	43/10	34/6	38/8	52/7
Korttidsopphold rehabilitering (antall opph./brukere)	20/19	20/16	16/11	28/22	26/24	29/27
Korttidsopphold observasjon (antall opph./brukere)	21/19	19/18	16/15	11/9	14/13	5/5
Sum korttidsopphold	53/45	77/43	75/36	73/37	78/45	86/39
Øyeblikkelig hjelp døgnopphold	0	0	6	9	40	9
Arbeids-/aktivitetssenteret	8	8	10	9	9	9
Avlastning instit. barn	1	1	1	0	0	0
Omsorgsbolig utvikl.hemma	7	7	7	7	7	7
Barn under omsorg barnev.	14	12	9	12	7	5
Barn med hjelpetiltak	16	7	7	7	9	14
Brukere psykisk helse	-	-	60	74	83	77
Dagsenter psykisk helse	-	-	6	6	6	6
Individuell plan			3	3	5	4
Fødsler	-	-	29	22	31	28

Hjemmetjenesten
Under tjenesteområdet hjemmetjenesten, har tjenestene hjemmesykepleie og praktisk bistand redusert antall brukere som har fått innvilget disse tjenestene sammenlignet med året før. Sees tjenestene over tid, utpeker praktisk bistand seg med en markant nedgang på 43 brukere siden 2013. Også antall kostpakker er kraftig redusert i denne perioden. Antall trygghetsalarmer har imidlertid gått kraftig opp. Denne økningen kan ha sammenheng med at Gjemnes ble tilknyttet interkommunalt responssenter høsten 2017, og at tilbudet er kommunisert ut i større grad enn tidligere.

Like før jul ble det utført en brukerundersøkelse i hjemmetjenesten. Kort oppsummert viser den at brukernes overordnede tilfredshet med hjemmesykepleie og hjemmehjelp er veldig god. 95 % sier at de er helt enig eller enig i påstanden “Alt i alt, jeg er fornøyd med hjemmesykepleien jeg får". 89,5 % sier seg helt enig eller enig i påstanden “Alt i alt, jeg er fornøyd med den praktiske bistanden (hjemmehjelpen) jeg får.”

Institusjon
I 2018 har ikke behovet for langtids- og korttidsplasser vært tilstrekkelig for å få fullt belegg ved sykehjemmet. Det ble derfor tatt en beslutning like før sommeren om å undersøke behovet for institusjonsplasser i kommunene rundt. Nesset kjøpte noen opphold i en kort periode i begynnelsen på sommeren, mens Kristiansund kjøpte tre plasser fra juli og ut året, og den fjerde fra november. Sykehjemmet har i 2018 tatt i imot alle utskrivningsklare pasienter fra sykehus som har hatt behov for korttidsopphold.

Barnevern
Barnevernstjenesten har nå færre barn under omsorg, mens barn med hjelpetiltak har økt igjen de siste årene. Fra 2013 til 2018 er barn under omsorg redusert fra 14 til 5. Av de 14 som har hjelpetiltak, er det 5 som er under ettervern (18-23 år)

Økonomi
Regnskapsresultat

Ansvar	Avdeling	Regnskp. 2013	Regnskp. 2014	Regnskp 2015	Regnskp 2016	Regnskp 2017	Regnskp 2018
3020	Helse og omsorg	- 169					
3000	Helse og omsorg		942	1 341	1 228	-686	278
Revidert budsjett		65 149	64 668	64 956	67 722	68 257	71784

Tallene er oppgitt i hele tusen

Tabellen viser et samlet overskudd på 278 000 i 2018. Regnskapet viser at utgifter til lønn er overskredet med vel 2 millioner, ikke alle tiltak som er beskrevet i økonomiplanen har vært mulig å sette i verk. Det vises til omsorgsboligene på Nåstad, hjemmetjenesten, kjøkkenet og sykehjemmet som samlet skulle redusere driften med om lag 1,4 millioner til sammen.

I tillegg har det vært behov for en del ekstra bemanning i perioder ved hjemmetjenesten, nattjenesten, Nåstad og sykehjemmet på grunn av økt behov for tjenester. Det er også brukt en del overtid, som har sin årsak i mangel på personell. Andre driftsutgifter har vist seg å bli noe lavere, herunder drift til barnevern.

På inntektssiden er det regnskapsført omlag 1,7 millioner mer i tilskudd for ressurskrevende brukere, en del for 2017 og en del for 2018. Institusjon har fått merinntekt i forbindelse med salg av sykehjemsplasser, merinntekten utgjør om lag 1,4 millioner, og da er forventet tap av vederlag trukket ifra. For øvrig er det en del plusser og minuser som fører til at helse og omsorg går ut med 278 000 kroner i overskudd.

Avdelingen hadde som mål å redusere overtidsbruken i 2018 med 30 % i forhold til året før. Det ble satt i verk rekrutteringstiltak for å dekke opp bemanning med nok kompetanse, men resultatet viser at dette tiltaket så langt ikke har hatt noen effekt på overtidsbruken. Overtidsbruken for 2018 er like høy som året før, altså vel en million.

Investeringer:
Kjøp av elektroniske dørlås utgiftsført til 130 000 kroner. Disse er ikke testet ut av responssenteret enda og klar for oppkobling til fagprogrammet. Når dette er gjort kjøpes dørlåsene inn.

105 000 kroner til kjøp av ny ovn til kjøkkenet ble omdisponert til anskaffelse av nytt utstyr til fysioterapitjenesten

Personal

Oversikt over bemanningen i de ulike tjenestene pr. 31.12.2018

Tjenesteområde	**Antall årsverk**	**Ant. årsverk pr. yrkesgruppe.**
1201 Administrasjon	**0,6**	0,40 avdelingsleder 0,20 rådgiver
2320 Forebygging skole og helsestasjon	**1,6**	1,40 helsesøster 0,08 kommunelege 0,08 kommunelege 2
2410 Diagnose behandling	**3,5**	0,16 kommunelege 1,40 sykepleier 0,75 bioingeniør 1,00 utdanningsstilling 0,20 seksjonsleder
2416 Rehabilitering	**2,6**	1,80 fysioterapeuter 0,75 utdanningsstilling
2440 Barnevern	**3,0**	3,00 barnevernkonsulent
2532 Kjøkkentjenesten	**2,1 i turnus** **1,0**	0,80 fagarbeider 1,34 assistenter 1.0 seksjonsleder

2534 Aktivitørtjenesten(dagsenter)	**1,0**	0,80 aktivitør 0,20 sjåfør/drift
2536 Gjemnes sjukeheim	**19,5 i turnus** **1,5**	8,46 sykepleier (inklusiv ass. og vikarpool.) 10,59 helsefagarbeider 1,43 assistenter 1,00 seksjonsleder 0,20 avdelingsleder 0,33 årsverk rådgiver
2537 Nattjenesten	**5,3 i turnus**	2,41 sykepleiere 2,91 helsefagarbeider
2538 Tilsynsoppgaver sykehjem	**0,6**	0,16 kommunelege 0,20 sjefsfysioterapeut 0,25 utdanningsstilling
2542 Hjemmetjenesten Andre funksjoner	**18,8 i turnus** **1,7**	9,10 sykepleier (inkl. ass leder, og fagutvikler og vikarpool) 6,74 helsefagarbeider (inkl. vikarpool) 2,96 årsverk assistenter/hjemmehjelp 1,00 årsverk seksjonsleder 0,20 årsverk leder helse/omsorg 0,20 årsverk drift/hjelpemiddel 0,33 årsverk rådgiver
2539 Indergårdstunet	**6,5 i turnus**	1,98 sykepleier. 4,10 helsefagarbeider 0,42 assistent.
2540/2340/2342 Omsorgsbolig Nåstad inkl./Lysfabrikken /avlastning Andre funksjoner	**21,5 i turnus** **1,3**	8,10 sykepleier/vernepleier (inkl. assisterende leder 10,15 helsefagarbeider. 3,20 assistent 1,00 seksjonsleder 0,33 rådgiver
2610 Helse og omsorgssenteret	**0,8**	0,75 renholder
2414 Psykisk helsevern	**2,2** **0,2**	2,2 sykepleier 0,20 Assisterende avdelingsleder
Ansvar 3000 Totalt Helse- og omsorg	**95,5 årsverk**	

Det har vært noen endringer i bemanningen fra 2017 til 2018. Bemanningen har økt med 0,3 årsverk, fagansvarlig/assisterende leder Indergårdstunet, 0,4 å.v. psykisk helse/seksjonsleder helse, 1,4 å.v. Nåstad, 0,2 åv. rådgiver. Til sammen blir dette en økning på 1,9 årsverk, men samtidig reduserte hjemmetjenesten og Nåstad bemanningen med til sammen 0,6 årsverk slik at den reelle økningen er 1,1 årsverk. Ut over reduksjon på 0,6 årsverk skulle tjenesten redusere ytterligere med om lag 1,9 årsverk, dette har man ikke lykkes med.

Også for 2018 hadde helse og omsorg et mål om at tjenesteområdene skal ha tilstrekkelig med vikarer som kan dekke opp fravær og ferier. Det ble satt i verk rekrutteringstiltak, som

skulle gjøre oss mer attraktiv for studenter og som vil arbeide under utdanning. Resultatet viser at det har ført til noe bedre tilgang i enkelte tjenester, men i andre er tilgang på vikarer fortsatt stor.

Også faste stillinger med behov for høgskolekompetanse har vært vanskelig å dekke opp i lang tid. Det ble derfor utarbeidet rekrutteringstiltak for denne kompetansen. Resultatet ved årets slutt er at de fleste stillinger er oppdekt, bortsett fra helgestillinger og sykepleierstillinger i nattjenesten.

Sykefraværet ved helse og omsorg har økt siden året før. Sykefraværsstatistikken viser 10,8 % i forhold til fjorårets resultat på 9,3 %. Resultatet ligger langt over målsetningen på et resultat på under 7,0 %. De fleste av de 13 tjenestene ligger godt under denne målsetningen, men noen få tjenesteområder ligger mye høyere og drar opp snittet. Det er verdt å merke seg at i disse tjenestene har det vært en del langtidsfravær helt opp imot maksdato på 52 uker, dette fraværet utgjør en del av prosenten.

I løpet av året ble det satt i verk tiltak som ansattsamlinger angående sykefravær sammen med bedriftshelsetjenesten og arbeidslivssenteret. Det har også vært jevnlig bruk av disse instansene i forbindelse med sykefraværsoppfølging.

Universell utforming
Alle enkeltvedtaksmaler er gjennomgått og forbedret med henhold til oppsett, språk og skrifttype. Formålet med denne språkvasken er at vedtakene skal være lett å forstå for mottaker. Tilbakemeldingene i brukerundersøkelsen som ble utført på slutten av året, er at vedtakene fortsatt er noe uklar for mange. Det er derfor behov for å gjennomgå malene på nytt.

På vårparten tok helse og omsorg i bruk «Svar Ut» tjenesten i fagprogrammet Profil. Like før jul tok også helsestasjonsprogrammet HS.Pro i bruk denne tjenesten. Alle brev og enkeltvedtak til brukerne blir nå sendt ut via denne tjenesten. De av brukerne som ikke åpner digital post, får brevene i ordinær post etter tre dager. Også elektronisk arkivløsning er knyttet til disse programmene.

Fag
I 2018 startet hjemmetjenesten i samarbeid med fysioterapien opp med hverdags-rehabilitering. Dette er en tilnærming som går ut på at personen selv skal sette mål for hva som er viktig for han/henne i hverdagen. Altså et fokus fra «hva er problemet ditt og hva trenger du hjelp til» til «hva er viktig for deg å mestre». Målsetningen er å gjøre personen selv i stand til å utføre hverdagslige gjøremål som betyr mye for denne personen.

Et slikt fokusskifte krever endring i måten personalet utøver tjenestene på, og det krever både opplæring og en ny måte å tenke på. Det ble derfor besluttet å gjøre om på eksisterende ressurser ved hjemmetjenesten og fysioterapi for å få til en stilling som har ansvar for etablere hverdagsrehabilitering som metode. En fysioterapeut ble tilsatt i stillingen like over nyttår i 2018.

Helse og omsorg har fokus på at avvikssystemene skal brukes aktivt for å kunne forbedre kvaliteten på tjenestene, samt følge opp arbeidsmiljøene. Med utgangspunkt i antall

rapporterte avvik på legemiddelhåndtering for 2017, var målet for 2018 at antall avvik skulle halveres. Statistikk hentet fra kvalitetssystemet viser at målet er nådd

Helse og omsorg hadde også en målsetning om å redusere avvik knyttet til utagerende adferd med 25 % fra året før. Det ble satt i gang tiltak som opplæring i bruk av tvang og makt, vurdering av samtykkekompetanse og vedtaksskriving. I 2018 er det også tilsatt flere ansatte med høyskoleutdanning i de tjenestene denne adferden forekommer mest. Statistikk hentet ut av fagprogrammet viser at målet er nådd.

Ut på senhøsten 2017, gjennomførte Fylkesmannen tilsyn ved sykehjemmet med fokus på tvang og makt etter Pasient og brukerrettighetsloven § 4. Tilsynet avdekket 2 hovedavvik og det ble stilt krav til at kommunen utarbeidet en plan for lukking av avvikene. Planene ble utarbeidet og etter et oppfølgingsmøte med Fylkesmannen ble avvikene lukket.

Med utgangspunkt Ungdata undersøkelsen for 2017 i ungdomskolen, ble det satt et mål om at området psykisk helse skal vise bedre resultat ved neste undersøkelse i 2020. I 2018 ble ressursene ved psykisk helse økt med 20 % for å gi mer tid til samtaler med

Bildetekst: I forbindelse med stasministerens besøk ved Krisitiansund sykehus 6.3.18 var Gjemnes rådmannen til stede og orienterte om Helseinnovasjonssenteret.
Bildet viser f.v rådmann Kristiansund Arne Ingebrigtsen, ordfører Smøla Roder Osen, statsminister Erna Solberg, ordfører Kristiansund Kjell Neergård og rådmann Gjemnes Birgit Eliassen

ungdomsskoleelever. Skolehelsetjenesten har i 2018 henvist elever i større grad til psykisk helse, og fysioterapeut har satt i gang treningsgrupper for barn og ungdom i 5-10 trinn. Bruk av velferdsteknologi har vært et viktig og gjennomgående tema også i 2018, og da spesielt i hjemmetjenesten. Hjemmetjenesten har likevel ikke lykkes med å implementere nye velferdsteknologiske løsninger i 2018, delvis på grunn av manglende kompetanse og tid, men også på grunn av at fagprogrammet ikke har vært klar for integrasjon.

Det nasjonale målet om «En innbygger - En journal» skal realiseres i Midt Norge ved hjelp av et felles journalsystem som er kalt «helseplattformen». Eiere er Helse- Midt og Trondheim kommune. Kommunene i regionen (84) har inngått avtale om å delta i arbeidet og får tilbud om opsjonsavtale. Planlagt innføring av felles journalsystem i kommunene, er satt til 2022.

For Gjemnes sin del har dette arbeidet i 2018 medført en del møtevirksomhet i forbindelse med pasientforløp og informasjon om helseplattformen som journalsystem. Foreløpig er ingen ressurser fra Gjemnes frikjøpt til å delta i konsensusgrupper som skal være med å utforme innholdet i systemet.

Likestilling
Andelen ansatte ved helse og omsorg er dominert av kvinner. Menn utgjør om lag 4-5 %, en prosentandel som er helt i tråd med landet for øvrig i denne sektoren. Menn og kvinner tilsettes og lønnes på samme vilkår.

Folkehelse
I følge folkehelseprofilen for 2018 ligger Gjemnes stort sett bedre eller på linje med landsgjennomsnittet når det gjelder helse, sykdom og livsstil. I folkehelseprofilen for 2017 var det ett område som utmerket seg som dårligere enn landsgjennomsnittet, derfor ble det utarbeidet mål for området muskel og skjelettplager. Området skulle reduseres til under landsgjennomsnittet innen 2020.

Noen tiltak ble satt i gang i 2018 med blant annet den hensikt å forbygge forekomsten av disse diagnosene. Som tidligere nevnt er det økt ressurser ved fysioterapi med fokus på hverdagsrehabilitering, fokus på tilrettelegging av arbeidsplasser. Fysioterapien er også i gang med treningsgrupper for barn og ungdom i 5-10 trinn som kan virke forebyggende på muskel- og skjelettplager.

Status for 2018 er at antall registrerte tilfeller i Gjemnes av muskel- og skjelettsykdommer i primærhelsetjenesten, økte fra 280 i 2016 til 323. Landsgjennomsnittet økte også i denne perioden slik at Gjemnes lå rett under landsgjennomsnittet i 2018 (Folkehelseprofilen for Gjemnes). På grunn av at landsgjennomsnittet vil variere, endres målet til å redusere antall tilfeller av muskel og skjelett sykdommer til under 280 (antall registrerte i 2017). Her må det tas hensyn til variasjoner i innbyggertall i kommunen.

Vurdering av resultater
Resultat av de mål helse og omsorg satte seg innenfor de ulike områdene er varierende, men om ikke alle mål er nådd, gjøres det mye godt arbeid det kan bygges videre på. På den andre siden kan en ikke hvile på gode resultat og fortsette på samme vis uten å ta hensyn til faktiske forhold. Blant annet gikk regnskapet i pluss uten å lykkes med å redusere driften i

henhold til økonomiplanen. Noen av inntektene som førte til overskuddet kan være kortvarig karakter og vil ikke være en inntekt som kan regnes med i årene framover.

Som kjent kan behovet for tjenester innenfor helse og omsorg endre seg fort. For å tilpasse drift etter budsjett, er det behov for å se på hvordan tjenestene har organisert arbeidsoppgavene sine, og samtidig prøve å finne smartere måter som utnytter ressursene bedre. Dette arbeidet må også innbefatte digitalisering og bruk av velferdsteknologi.

Avdelingen har heller ikke lykkes med å redusere sykefraværet på tross av et kontinuerlig oppfølgingsarbeid. Dette er også en stor kostnad for driften. Sykefraværet vil naturlig variere fra år til år, men 10,8 % er høyt sammenlignet med hva som er normalt for helse og omsorg i Gjemnes kommune.

Når det gjelder rekruttering av nok vikarer og faste ansatte, er det gledelig at det er større tilgang på vikarer, og at de fleste tjenestene har lykkes med å ansette høgskolepersonell. For de tjenestene som sliter med dette må det muligens utarbeides mer spesifikke tiltak. Det er nok tilgang på riktig kompetanse som kan redusere overtidsbruken.

Etter at digitalt kvalitetssystem ble innført for noen år tilbake, har det vært arbeidet mer målrettet med kvalitetsarbeid. Statistikk for legemiddelhåndtering og utfordrende atferd viser en positiv nedgang i 2018. Det kan tyde på at det arbeides godt på disse områdene.

Kvalitetsarbeid innenfor disse og andre områder, må likevel arbeides med kontinuerlig. Såkalt «klart språk» har vært i fokus i flere kanaler ut til bruker/innbygger det siste året. Derfor ga brukerundersøkelsen en nyttig tilbakemelding om at det må arbeides enda mer med hvordan informasjon blir presentert for de som skal lese det.

Endringssignaler

- Arbeide videre med rekruttering for å få på plass tilstrekkelig med faste ansatte og vikarer
- Sette i verk tiltak med mål om å redusere sykefraværet til under 7,0 %
- Prioritere arbeid med barn og unges psykiske helse
- Øke kunnskapen og prioritere arbeidet med velferdsteknologi, og ta i bruk flere typer trygghetsalarmer til personer som har behov for hjemmetjenester
- Utarbeide tilstrekkelig med rutiner og øke kompetanse innenfor bruk av tvang og makt
- Ha videre fokus på «klart språk» ut til mottaker
- Gjennomgang av organisering og rutiner. I første omgang ved hjemmetjenesten – hvordan jobbe smartere?
- Ta i bruk e-læringsplattformen KS-læring – starte med kurs i legemiddelhåndtering og bruk av tvang og makt
- Etablere etiske refleksjonsgrupper – i første omgang ved sykehjemmet
- Arbeide for å redusere overtidsbruken til under kr. 600 000

Batnfjordsøra den 3.3.2019
Ragnhild Kleive
Avdelingsleder helse og omsorg

Areal- og drift

Kort om aktivitet
I løpet av 2018 har vi utført følgende investeringsprosjekt:

- i driftsbygget er garderober for brannvesenet og for driftspersonell renovert
- fasade rehabilitert på samfunnshuset, kommunehuset og Øratunet (fullføres i 2019)
- ny taktekking og utbedring av råteskader Gjemnes kirke (fullføres i 2019)
- etablert adgangskontroll gjemneshallen
- bygget slamavskiller på Astad
- nytt høydebasseng Øre vannverk
- dekkelegging på Halsetvegen, Søvika boligfelt, Solsida 3, Ørlia boligfelt, Ikornesvegen og Einesvegen

Det er i tillegg gjennomført tilstandsanalyse på Batnfjord samfunnshus og svømmehall samt kommunale boliger med adresse Flata.

Reguleringsplan for Solsida 4, kommunedelplan for sjøområdene på Nordmøre og reguleringsendringer for Solsida 3, Hamna boligfelt 3 og Haltlitunet 2 ble vedtatt i 2018. Revidert kommuneplan og reguleringsendring for området ved Høgset fergeleie ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn. Øvrig planarbeid har i 2018 blant annet bestått i geoteknisk vurdering av sykehjemstomten, grunnboringer i Indergardlia og på Nåstad II samt arkeologiske undersøkelser på Nåstad I. I tillegg er det arbeidet med folkehelseoversikten og reguleringsendring for Torvikbukt sentrum. Kommunen har reist innsigelse til reguleringsplan for Bergmesteren Rausand.

Det er behandlet 24 rekvisisjoner om oppmålingsforretning i 2018. Retting av grenser i matrikkelen ble utført for 9 matrikkelenheter. Etter dette gjenstår 193 matrikkelenheter uten teig og bygg, 138 matrikkelenheter uten teig og med bygg og 289 matrikkelenheter med fiktive grenser. Krav om matrikkelføring fra jordskifteretten er gjennomført for innkomne saker. Årlig levering av vegbase og AR5 (arealressurskart) til kartverket er utført. Byggbase ble ikke levert da vi mangler programvaren.

I 2018 har det vært liten aktivitet på skogkultur og skogsvegbygging.

Det er mottatt og behandlet 1 begjæringer om eierseksjonering, og 1 begjæring om sletting av seksjonering.

Det ble i 2018 innvilget 19 dispensasjoner fra kommuneplanens arealdel (LNF), 6 dispensasjoner fra strandsonevernet, 9 dispensasjon fra reguleringsplan, 2 dispensasjoner fra kommunedelplan for sjøområder og 2 fravik fra teknisk forskrift. 1 søknad om dispensasjon fra kommunedelplan for sjøområder ble avslått.

Det er skrevet 82 byggesaksvedtak i 2018. Igangsettingstillatelse er gitt for 13 nye boenheter i form av eneboliger, tomannsboliger og firemannsbolig. For fritidsboliger er det gitt 3 igangsettingstillatelser. Ferdigattest er gitt for 7 boenheter og 3 fritidsboliger og for 1 fritidsbolig er det gitt midlertidig brukstillatelse. Tilsyn er gjennomført i 4 saker og det er verken gitt pålegg eller utstedt overtredelsesgebyr.

Kartlegging av uønskede arter ble gjennomført langs elvastien rundt Batnfjordselva og det ble registrert forekomster av Parkslirekne, Lupin og Kjempespringfrø. En forsøplingssak ble anmeldt og kommunen sto for oppryddingen. Vi hadde også sak med stranding av hval, med fjerning av hvalkadaveret.

Fellingstillatelse ble gitt på 649 hjort (økt kvote etter anbefaling fra Miljødirektoratet grunnet Skrantesjuke) hvorav 476 hjort ble felt. For elg ble det gitt fellingstillatelse på 34 dyr, hvorav 11 ble felt. Det ble i tillegg felt 79 rådyr. Det er registrert 105 fallvilthendelser i Gjemnes i 2018, av disse døde 25 hjort av kombinasjon sult og kulde. Hendelse med hund og skade på hjort ble anmeldt. Klinisk syk elgku ble, etter avklaring med mattilsynet, avlivet. Grunnet store utgifter med ettersøk gikk viltfondet i underskudd med ca. 90 000 kr.

Kommunen er pålagt å ta skrantesjukeprøver i 3 år etter at det i oktober 2017 ble konstatert skrantesjuke på en hjort. 300 pakker med prøvetakingsutstyr ble utdelt til jegerne. Jegerprøveeksamen ble avholdt med 4 deltagere.

I 2018 gjennomførte brannvesenet 23 utrykninger. Av disse var 5 trafikkulykker, 1 gressbrann, 3 branner i personbiler, 2 branner i skorstein, 2 helseoppdrag, 3 RVR oppdrag (restverdiredning), 1 brann i bygning, 2 annet, 3 unødig alarmer og 1 avbrutt alarm.

Det er totalt 1 244 skorsteiner og ca. 1 690 ildsteder i kommunen. Feiing er utført på 598 skorsteiner og det er utført tilsyn med 163 fyringsanlegg. Flyktningeboligene har hatt spesielt tilsyn og de har gjennomført slukkeøvelse med håndslukkere. I tillegg er det utført kontroll av brannslokkingsutstyr både for privatpersoner, bedrifter og i kommunale bygg.

Kommentarer til mål (jfr handlingsplan)
Ansatt som har ønsket å delta på kompetansehevende tiltak har fått gjort dette.

Vi hadde som mål at flere renholdere skulle ta fagbrev i 2018. Det er det dessverre ingen som har gjort og vi vil fortsette å oppfordre renholdere som ikke har fagbrev til å ta det.

Tidsfrister for matrikkelføring og saksbehandling for dispensasjoner er overholdt i alle saker. For saksbehandling etter plan- og bygningsloven er tidsfrist overholdt i 61 % av søknadene. Overskridelse av saksfrist har medført reduserte gebyrinntekter.

Vi har slitt litt med ajourføring av digitalt planregister. Alle data er levert fra kommunen, men oppdateringene er ikke registrert i basen.

Landbruksmyndighetene i kommunen greide å opprettholde kvaliteten på saksbehandlingen innen produksjonstilskudd og tilskudd gjennom regionalt miljøprogram i 2018. Alle søknader ble behandlet innen de angitte tidsfrister, og det har ikke vært manuelle utbetalinger av produksjonstilskudd eller regionalt miljøtilskudd.

Som forebyggende brannvern har brannvesenet besøkt alle kommunens barnehager. Slukkeøvelse ble gjennomført etter skolestart på Høgtun folkehøgskole med både elever og lærere og slukkeøvelse med utvendig bål ble gjennomført med betjeningen på Angvik hotell. Det er gjennomført 20 brannøvelser og møter.

Revidering av handlingsplaner for bygg og veger er gjennomført.

Avdelinga har fortsatt ikke hatt kapasitet til å ha ønsket fokus på å redusere forurensning fra private slamavskillere/avløpsanlegg. Noen enkeltsaker er tatt tak i men mye gjenstår fortsatt.

Bildetekst: folkemøte kommuneplan 18.1.18
Foto: Birgit Eliassen

Økonomi
Samlet sett viser ansvar 4000 et overforbruk i 2018. Overforbruket skyldes i store deler akuttiltak på vedlikehold av skole- og barnehagelokaler, helse- og omsorgssenteret samt sommervedlikehold av veier. Det er ikke tatt tilstrekkelig høyde for normalt vedlikehold for bygningene avdelinga har ansvaret for i budsjettprosess og endelig ramme.

Leieinntektene fra utleie av boliger ble som forventet. Men eldreboligen i Angvik har ikke vært utleid siste år og årsaken til dette er leilighetens beliggenhet som er i samme bygning som Angvik barnehage.

Innenfor brann- og ulykkesvern fikk vi utgifter ut over budsjett på blant annet kursing, arbeidstøy og strøm. Gebyrinntektene for kart- og oppmåling ble mye lavere enn budsjettert. For byggesaker fikk vi derimot inn gebyr godt over budsjett.

Økonomisk så røk viltfondet igjen, noe som skyldes mange påkjørsler og derav utgifter til ettersøk.

Personal
Avdelingen har i hele 2018 hatt redusert saksbehandlerkapasitet grunnet langtidssykmelding

og permisjon i del av stilling. Med de oppgavene avdelingen skal forvalte er det et stort behov for full kapasitet på alle saksbehandlere.

Universell utforming
Handlingsplan for universell utforming for kommunale bygninger må utarbeides. Det settes fokus på universell utforming i planer og byggeprosjekt.

Fag
Vi sliter fortsatt med høye fargetall på behandlet vann fra Høgset vannverk. I 2018 har 7 av 17 analyser ligget over anbefalt grenseverdiene når det gjelder farge. Det er også blitt påvist e-coli i 3 av 30 prøver. Når slike forhold inntreffer iverksettes prosedyrer for dette som blant annet innebærer kokepåbud av vann som benyttes til matlaging. Forsyning fra Batnfjord vannverk har i år vært i 100 døgn som følge av høge fargetall. Produksjon ved anlegget var 43 448 m^3 og leveransen fra Batnfjord var på 7 200m^3. Det er tilkoblet 3 nye abonnenter.

Alle analyseresultatene av forbruksvann fra Flemma vassverk viser god vannkvalitet og ligger innenfor grenseverdiene. Leveransen fra Osmarka vannverk er driftssikker og kun 2 mindre avbrudd er registret siste år. Leveransen fra Osmarka vannverk til Flemma var 17 400 m^3. Ingen nye abonnenter tilkoblet.

For Øre vassverk ligger alle analyseresultatene innenfor grenseverdiene. Maksforbruket har til tider vært større enn kapasiteten på produksjonen, noe som medfører reduksjon i vanntrykk og ustabilitet i leveringen til enkelte abonnenter. Ved idriftsettelse av høydebassenget som er under bygging, vil dette bli vesentlig endret. Produksjon ved anlegget 11 941 m^3. Det er tilkoblet 1 ny abonnent.

For Søvika vannverk er det registret 4 analyser som inneholdt koliforme bakterier. Dette er tarmbakterier fra mennesker og varmblodige dyr og som mest sannsynlig skyldes tilsig av forurenset overflatevann. Produksjonsanlegget er meget driftssikkert og ingen avbrudd registrert. Produksjon 3 472 m^3.

Bygging av boliger på Batnfjordsøra har resultert i 10 nye abonnenter til kommunalt avløpsnett. Etter flere år med bygging av slamavskillere rundt omkring i kommunen, har vi kun noen får mindre kommunale direkteutslipp av urenset sanitært avløpsvann.

Mange grusveier er krevende å vedlikeholde, og hullgrusing er en gjentagende oppgave. Det har i år blitt gjennomført behovsprøvd kantslått langs veier. Veglistene, som er opplysninger om veienes tillatte bruksklasse sommer og vinter samt tillatt totalvekt og vogntoglengde, blir revidert 2 ganger pr. år. Skal alle tjenesteytende transporter (renovasjonsbil, melkebil og skolebuss) bruke våre veier lovlig, må veiene ha bruksklasse minimum BK10 og tillatt aksellast minimum 10 tonn. Tømmertransport langs våre veier er en utfordring, her kreves 60 tonn totalvekt skal utkjøringen være lønnsom. Vår utfordring er å oppgradere bæreevnen til veiene og på denne måten redusere kjøreskadene som oppstår.

Nye brøytekontrakter inngått med varighet fra høst 2018 til 31.12.2019 med opsjon på 1 år. Det er begrenset med interesse for slike kontrakter og roden på Heggem ble ikke kontraktsfestet før medio november.

Tjenestene for renovasjon og slamtømming håndteres av RIR på en meget til fredstillende måte. Vår oppgaver tilhørende disse tjenestene ligger i ajourhold av kundelister, kunde-behandling og innkreving av gebyr.

Likestilling og etikk
I administrative stillinger har avdelingen overvekt av kvinner. Vaktmester- og uteseksjonen har kun menn, og renholdsseksjonen kun kvinner. Brannmannskapene er mannsdominant.

Vurdering av resultater
Avdelingen har hatt et aktivt og travelt år på flere områder. Den daglige driften har gått noenlunde som planlagt, men vi merker godt at vi ikke har hatt full bemanning av saksbehandlere. Økonomisk er avdelingen tildelt ramme lav i forhold til behovet ute på bygg og anlegg.

Endringssignaler

- Vi har en målsetting om å få flere renholdere til å ta fagbrev

- Arbeid med handlingsplan for universell utforming for kommunale bygninger må igangsettes i løpet av 2019

- Oppfølging av private slamavskillere/avløpsrenseanlegg med fokus på å redusere forurensningen

- For å unngå reduserte gebyrinntekter, som følge av oversittelse av saksfrist, må saksbehandlere bli flinkere til å sende foreløpig svar når søknader mottas. I tillegg ser vi at saksbehandlerkapasiteten er i minste laget for å få utført lovpålagte oppgaver

- Avdelingens rutiner for saksbehandling og utførelse av driftsoppgaver, som ikke allerede er lagt inn i kvalitetssystemet, må legges inn i der

- Vi må få på plass tilfredsstillende rutiner for ajourhold og oppgradering av ledningskart

- Skanning av gammelt arkiv (før 2008) for landbruk, skog og kommunale bygninger må planlegges

- For å unngå kjøreskader på kommunale veger som følge av tung transport, må oppgradering av veienes bæreevne være tema i handlingsprogram for veger.

18.3.2018
Vigdis Grefstad
Avdelingsleder areal og drift

Kultur

Hovudmål

Barn og unge
Auka satsing på barne- og ungdomsarbeid gjennom tverrfagleg samarbeid mellom anna med Gjemnes ungdomsråd.
Ungdomsklubben skal bestå!
Frie midlar til barne- og ungdomsarbeid.

Bibliotek
Utvikle folkebiblioteket til å vere tenleg for alle kundegrupper i kommunen, og ta fleire steg for å bli eit moderne og tidsmessig bibliotek. Auka stilling og opningstider.
Bruk av biblioteklokala som samlingsplass utanom opningstid. Auka stilling og opningstider.
Auke utlån og besøkstalet på biblioteket «Meiropent bibliotek»

Kulturvern, historie og museumstiltak
Ta vare på og formidle historia vår, i samarbeid med regionmuseet og museumslaget.
Utgjeving av Gjemnes Minne kvart år.
Ferdigstille Ikornneset som eit godt tilrettelagt fornminne- og friluftstilbod.
I samarbeid med museumslaget bør kommunen være med å vidareutvikle både løa og eldhuset i Astaddalen som formidlingsarena.

Frivillig arbeid og andre kulturoppgåver
Kommunen ynskjer å styrke dei økonomiske vilkåra for lag og organisasjonar, særleg innan barne- og ungdomsarbeid.
Delta og bidra til kulturelle møteplassar.
Avsette midlar på budsjettet til frivillig kulturarbeid.
Utdeling av kulturpris for Gjemnes i samsvar med vedtekne statuttar.

Friluftsliv og idrettstiltak
Det skal leggast til rette for fysisk aktivitet og naturopplevingar for alle i Gjemnes ut i frå eigne behov og føresetnader. Tenk universell utforming.
Barn og ungdom skal prioriterast.
Gjennom tilrettelegging for aktivitet og utvikling av anlegg, skal Gjemnes kommune være ein interessant kommune å bu og besøke.
Revisjon av kommunedelplan for idrett- og friluftsliv. Følg opp tiltaka i plana.

Folkehelsearbeid/God helse
Legg til rette for aktivitet i eige nærområde for alle innbyggarane i Gjemnes – både for barn, vaksne og eldre.
Ha gode oppfølgings- og samarbeidsrutinar for tidlig innsats retta mot barn og unge.
Arbeide for å skape et godt ungdomsmiljø i kommunen.

Kommunale kulturbygg
Alle kommunale kulturbygg skal vere kulturelle og sportslege møteplassar, som er godt tilrettelagt for dei ulike aktivitetane som husa skal nyttast til.
Auka bruk og utleige på bygga. Oppgradering av teknisk utstyr og inventar i Gjemneshallen og på Samfunnshuset.

Aktivitet og vurdering av resultat
Barn og unge
Om lag 40-50 ungdomar er kvar veke innom ungdomsklubben i Gjemneshallen.
UKM vart arrangert i Nesset i samarbeid med Nesset og Tingvoll kommune. Berre 1 deltakar frå Gjemnes.
Kultursekken gjev barnehagane og skulane i kommunen mange gode kulturopplevingar.
Kommunestyret har satt av kr. 250.000,- som skal nyttast til barn, unge og frivillig arbeid.

Bibliotek

	Besøk pr. innbyggar	Utlån pr. innbyggar
Gjemnes 2016	1,5	3,2
Gjemnes 2017	1,6	3,3
Gjemnes 2018	1,6	3,2

Utlånet viser eit stabilt, både i besøkstalet og utlån det siste året.
Det har vore jobba med ei digital løysing for meiropent bibliotek. Dette har enno ikkje funne si endelege løysing.

Kulturvern, historie og museumstiltak
41. årgang av Gjemnes Minne kom ut.
Samarbeidet med regionmuseet er i «dvale» av økonomiske årsakar.
Vi hadde eit vellukka prosjekt med bruk av beitande geiter på Ikornneset i sommar. Det gjorde godt kulturarbeid.

I samarbeid med museumslaget arrangert museumsdag, Allsong på låven og bygdevandring på Fagerlia.

Bygdevandring på Fagerlia Foto: A.K. Heggem

Frivillig arbeid og andre kulturoppgåver

Det er ikkje betalt ut kulturmidlar til lag og organisasjonar i 2018

Kulturavdelinga har mellom anna delteke i planlegging og gjennomføring, UKM, Julekonsert og Dyregod-dagane.

Rune Skavnes fikk Kultur- og frivilligprisen for 2018.

Friluftsliv og idrettstiltak

Det var 10332 personar som gikk 14331 Stikk UT turar i Gjemnes kommune. 401 personar busett i Gjemnes har registrert seg som StikkUT brukar.

Fleire nye turløyper er skilta og merka det siste året.

Også Stikk UT ski vart ein suksess sist vinter etter som det var så flott skiføre lenge.

Stikk UT ski på Appelsinhaugen : Foto Friluftsrådet

Folkehelsearbeid/God helse
Sjå under resultat Barn og unge og Frilufts- og idrettstiltak.
I tillegg MOT, Aktiv på dagtid, Trim for eldre m.m.

Kommunale kulturbygg
Besøkstal i svømmehallen:

Årstal	Barn	Vaksne	Sum
2015	1270	775	2045
2016	1524	878	2402
2017	1399	661	2060
2018	955	502	1457

Utleige/bruk av Samfunnshuset og Gjemneshallen er innanfor målsettinga

Økonomi
Merknader til rekneskapen 2018
Kulturbudsjettet for 2018 vart redusert til ein minimum og er svært sårbart for uføresette utgifter. I 2018 fikk vi fleire av denne typen. Kommunestyret godkjente ny avtale med Batnfjord idrettslag om drift av kunstgrasbane til ein årleg kostnad på kr. 100.000,- I tillegg kjem strømutgifter på samfunnshuset og ein rekneskapsteknisk feil ved fakturering av husleige. Dette er dei viktigaste årsakane til ein såpass stor sprekk som i år.

		Buds(end)	Regnskap	%-
		2018	2018	forbruk
Teneste	5000 Kulturkontoret			
2310	Aktivitetstilbud barn og unge	158	145	92
2312	Gjemnes ungdomsklubb	83	111	134
3251	Reiselivstiltak	93	99	107
3602	Friluftstiltak	64	68	107
3650	Kulturminnevern/ Fornminne	15	0	0
3652	Ørstua	-1	12	-1973
3700	Bibliotek	794	838	105
3750	Museer	50	49	98
3800	Idrett	250	352	141
3802	God Helse partnerskap	111	92	83
3810	Gjemneshallen	8	13	167
3850	Andre kulturaktiviteter	402	468	116
3852	Bygdebøker	-15	-20	134
3854	Jubileumsbok	46	46	100
3860	Batnfjord samfunnshus	-4	211	-4968
3904	Annen kirkelig virksomhet	18	18	100
	Sum ansvar: 5000 Kulturkontoret	2072	2502	121
	T O T A L T	2072	2502	121

HMS/Personale
Personalressursar i kulturavdelinga
Kulturavdelinga hadde pr 31.12. -18 3 personar tilsett i til saman 1,5 årsverk.
Arbeidsoppgåvene fordeler seg slik:

Administrasjon kultur:	0,8 årsverk
God Helse/fokehelsekoordinator:	0,5 årsverk
Batnfjord samfunnshus, Badevakt	0,2 årsverk
I tillegg kjøper vil bibliotekfagleg kompetanse frå Kr.sund:	0,7 årsverk

Universell utforming
Innom kulturfeltet vil dette temaet være aktuelt i mange ulike samanhengar:

- Friluftsliv: Det er i liten grad lagt til rette for universell utforming, men fleire turstiar er under bygging og planlegging. Mellom anna tursti langs Batnfjordselva og Flemsetervatnet rundt.
- Idretts- og kommunale kulturbygg er godt tilrettelagt. Det er teleslynge i Samfunnshuset og kulturstuå, men Gjemneshallen manglar.
- Biblioteket er lett tilgjengeleg for alle og har eit godt tilbod også innan lydbøker.

Fag
Kulturavdelinga har eit mangfald av fag og kompetansebehov. Her er det nok store hol og manglar.

Likestilling og etikk
Med så få tilsette så er ikkje dette noko tema.

Endringssignal
Barn og unge
Avsett årleg frie midlar på budsjettet til barne- og ungdomsarbeid.

Bibliotek
Auke i besøk og utlån.
Auka stilling og opningstider. «Meiropent bibliotek»
Bruk av biblioteklokala som samlingsplass utanom opningstid.

Kulturvern, historie og museumstiltak
I samarbeid med museumslaget bør kommunen være med å vidareutvikle både løa og eldhuset i Astaddalen som formidlingsarena.

Frivillig arbeid og andre kulturoppgåver
Avsette midlar på budsjettet til frivillig kulturarbeid.
Støtt opp om gode kulturarrangement.

Friluftsliv og idrettstiltak
Følg opp tiltaka i temaplan for fysisk aktivitet og friluftsliv.

Kommunale kulturbygg
Oppgradering av teknisk utstyr og inventar i Gjemneshallen og på Samfunnshuset.

Batnfjordsøra, 21.02.2018
Olav Bjørn Nilssen
Leiar kulturkontoret

Kulturskolen i Gjemnes og Nesset

Visjon
Kulturskolen i Gjemnes og Nesset skal være en arena for læring og opplevelse

Målsetting
Kulturskolens kjernevirksomhet, musikk, dans og visuelle kunstfag, skal gi tilbud til minimum 25 % av elevene i grunnskolene i Gjemnes i 2018 og 30% innen 2019. Gruppe- eller enkeltundervisning med en makspris på kr. 1400 pr. semester.
Kulturskolen skal kunne levere tjenester til barnehage, grunnskole, voksenopplæring og frivillig kulturliv tilsvarende 50 % stilling

Aktivitet
I Gjemnes gir kulturskolen tilbud i musikk og dans. 90 elever er registrert pr. 1.oktober 2018 og dette er 25,3 % av grunnskoleelevene i Gjemnes. Dette er i samsvar med målsetting for 2018.

Økonomi
Regnskapet for 2018 viser et forbruk på 100 % av budsjett.
KOSTRA tallene for 2018 viser at Gjemnes bevilger mindre enn Kostragruppe 2 og litt mer enn Møre og Romsdal når det gjelder kroner pr. innbygger 6-15 år.
Økonomisk resultat for 2018 er innenfor budsjettrammen.

Medarbeidere
Kulturskolen har pr.1.oktober 2018 4,4 årsverk. Dette fordeler seg på 9 medarbeidere, 5 kvinner og 4 menn. Av disse 9 er 6 ansatt i Gjemnes og 3 er kjøpt fra andre kommuner. Det har siste 2 år vært en endring i etterspørsel av kulturskolens tilbud fra musikk til dans og visuelle kunstfag. Dette gir med gruppeundervisning og flere elever pr. undervisningstime. Sykefraværet i 2018 var på 3,8 %. Dette inkluderer egenmeldinger og sykemeldinger. Dette er en halvering fra 2017.

Universell utforming.
Kulturskolens informasjonsmateriell er universelt utformet og alle undervisningslokaler er universelt utformet

Fag
I Gjemnes tilbyr kulturskolen undervisning i musikk og dans. Kulturskolens musikkterapeut gir tilbud både til barnehage, skole, voksenopplæringa og sykehjemmet.

Vurdering og resultater
Kulturskolen har stabile medarbeidere og elevmassen er også stabil. Totalt sett selger kulturskolen 130 % stilling til barnehage, voksenopplæring, grunnskole, frivilling kulturliv og andre kommuner.

Endringssignaler
Det foreligger oppsigelse av samarbeidsavtalen med Nesset om kulturskole fra 01.08.19. Dette skjer ut fra at Nesset skal slås sammen med Nye Molde fra 01.01.20. Kommunestyret i Gjemnes har vedtatt å søke samarbeid med Molde kommune om kulturskolesamarbeid fra høsten 2019 / januar 2020.

Batnfjordsøra, 26.02.18
Edvin Eriksen
Kulturskolerektor